

JAARRAPPORT

2023

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Valpreventie.be

Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen

Jaarrapport 2023

in kader van

De oproep voor het sluiten van een
beheersovereenkomst als partnerorganisatie in het
kader van het Vlaamse preventieve
gezondheidsbeleid

Partnerorganisatie voor val- en
fractuurpreventie bij ouderen

Auteurs

Belaen Goedele, Lafosse Amber, Meurrens Julie,
Sevenants Sofie, Vandervelde Sara, Vlaeyen Ellen & Milisen Koen

INHOUD

RESULTAATSGBIED 1	7
HET AANBOD VAN INFORMATIE, DOCUMENTATIE EN ADVIES:	7
1.1 EXPERTISE UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN	8
VERZAMELEN, ANALYSEREN, INTERPRETEREN EN ONTSLUITEN VAN GEGEVENS	8
1.2 HET UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN VAN NETWERKEN	9
SAMENWERKING MET PARTNERS VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND (PVHS)	9
SAMENWERKING MET EXTERNE PARTNERS	10
1.3 PROACTIEF EN OP VRAAG INFORMATIE AANBIEDEN AAN HET RUIME PUBLIEK, INTERMEDIARIS, DE PERS EN SPECIFIEKE DOELGROEPEN	12
ONDERHOUDEN, ACTUALISEREN EN EVALUEREN VAN VALPREVENTIE.BE	12
INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA NIEUWSBRIEF	15
INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA FAQ, HELPDESK	16
INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA MEDIA	18
1.4 PROACTIEF EN OP VRAAG BELEIDSRELEVANT ADVIES VERLENEN AAN DE VLAAMSE OVERHEID	21
OP VRAAG OF NA AKKOORD VAN HET AGENTSCHAP DEELNEMEN AAN VLAAMSE WERKGROEPEN, ANDERE OVERLEGVERGADERINGEN OF GEZONDHEIDSCONFERENTIESV (PO OSW)	21
RAPPORTEREN OVER DE BESCHIKBAARHEID VAN EIGEN METHODIEKEN	23
ZWAKTES EN STERKTES OPPORTUNITEITEN EN BEDREIGINGEN, EN BIJHORENDE BELEIDSVOORSTELLEN RAPPORTEREN AAN DE VLAAMSE OVERHEID	25
1.5 DERDEN BIJSTAAN BIJ METHODIEKONTWIKKELING	26
ADVIES VERLENEN AAN DERDEN MET BETREKKING TOT METHODIEKONTWIKKELING EN HET VALIDEREN VAN METHODIEKEN	26
1.6 OP VRAAG ADVIES VERLENEN, DAT NIET OVER METHODIEKONTWIKKELING GAAT, AAN ANDERE RELEVANTE ORGANISATIES EN INTERMEDIARIS	27
UITWISSELEN VAN INFORMATIE EN ADVIES OP VRAAG VAN DERDEN	27
1.7 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DIT RESULTAATSGBIED	30
EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DIT RESULTAATSGBIED 1	30
RESULTAATSGBIED 2	32
2.1 HET ANALYSEREN VAN DE BEHOEFTE AAN METHODIEKEN EN HET PRIORITEREN O.A. OP BASIS VAN EFFICIËNTIEOVERWEGINGEN	33

IN FUNCTIE VAN DE EVALUATIE VAN DE IMPLEMENTATIE, DE BEHOEFTE BEPALEN VAN NIEUWE (ONDERDELEN VAN) METHODIEKEN ONDER ANDERE MET HET OOG OP EEN VLOTTE MULTIDISCIPLINAIRE SAMENWERKING (PU).....	33
2.2 METHODIEKEN WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWEN EN ZE AFSTEMMEN MET KADERMETHODIEKEN DIE GELDEN VOOR BEPAALDE SETTINGS OF DOELGROEPEN.....	34
WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWDE METHODIEKEN AANLEVEREN.....	34
2.3 METHODIEKEN UITWERKEN, AANPASSEN EN VERNIEUWEN	35
OP BASIS VAN EVALUATIE, AANPASSEN/UITWERKEN VAN BESTAANDE EN/OF NIEUWE METHODIEKEN EN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN (PU).....	35
2.4 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING VAN RESULTAATSGBIED 2.....	40
EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING VAN RESULTAATSGBIED 2	40
RESULTAATSGBIED 3.....	42
3.1 DISSEMINEREN VAN METHODIEKEN.....	43
INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA CONGRESSEN, SYMPOSIA, BEURZEN.....	43
INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA PUBLICATIE IN NATIONALE TIJDSCHRIFTEN.....	44
DISSEMINATIE VIA EIGEN METHODIEKEN (PU)	45
DISSEMINATIE VIA ONDERWIJS	47
OVERZICHT VALPREVENTIE INTERVENTIES VOOR LOKALE BESTUREN.....	49
3.2 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DISSEMINATIE.....	50
EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING VAN RESULTAATSGBIED 3	50
RESULTAATSGBIED 4.....	52
4.1 ONDERSTEUNEN VAN DE UITVOERING VAN METHODIEKEN DOOR HET OPLEIDEN VAN INTERMEDIAIRS EN LOGO'S	53
VORMING 65+ EN MANTELZORGERS EN GROEPSSESSIES 'BLIJF VALANGST DE BAAS'	53
MULTIDISCIPLINAIR OPLEIDINGSPROGRAMMA.....	54
EXPERTENNETWERK VALPREVENTIE	58
4.2 PRODUCEREN EN TER BESCHIKKING STELLEN VAN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN DIE HOREN BIJ DE ZELF ONTWIKKELDE METHODIEKEN VOOR INTERMEDIAIRS EN EINDDOELGROEP.....	62
PRODUCEREN VAN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN (PU)	62
4.3 INSTAAN VOOR OF BEWAKEN VAN DE KWALITEITSBORGING VAN DE TOEPASSING VAN DE METHODIEKEN.....	63
ONDERSTEUNEN EN BEVORDEREN VAN DE IMPLEMENTATIE VAN DE VALPREVENTIEMAATREGELEN IN WZC.....	63
ONDERSTEUNEN EN BEVORDEREN VAN DE IMPLEMENTATIE VAN DE VALPREVENTIEMAATREGELEN IN DE THUISSETTING (PU)	73

ONDERSTEUNEN EN BEVORDEREN VAN DE IMPLEMENTATIE VAN DE VALPREVENTIEMAATREGELEN IN DE THUISSETTING: UITROL VLAAMS OTAGO OEFENPROGRAMMA	83
4.4 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DE ONDERSTEUNING VAN DE IMPLEMENTATIE VAN METHODIEKEN.....	92
EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING VAN RESULTAATSGBIED 4	92

RESULTAATSGBIED 1

**INFORMATIE,
DOCUMENTATIE EN
ADVIES**

EVALUATIECRITERIA & INDICATOREN

RESULTAATSGBIED 1

Het aanbod van informatie, documentatie en advies:

1. is wetenschappelijk onderbouwd;
 - Indicator 1: Informatie, documentatie en advies dat door het EVV verspreid wordt, is gebaseerd op de evidence-based Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen en de richtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra en op recent wetenschappelijk (eigen) onderzoek.
 - Indicator 2: Er is een goede afstemming met verschillende wetenschappelijke experts.
 - Indicator 3: Het EVV zal deelnemen aan minstens één congres, symposium of beurs om op de hoogte te blijven van maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties.
2. wordt zowel proactief als reactief verstrekt;
 - Indicator 4: Informatie, documentatie en advies dat door het EVV worden verspreid, worden systematisch bijgewerkt volgens recente wetenschappelijke literatuur zodat het aanbod actueel en betrouwbaar blijft. Recente informatie wordt proactief verspreid via de website www.valpreventie.be en op regelmatige basis via een compacte nieuwsbrief.
 - Indicator 5: Advies op verzoek via de helpdesk wordt aangeleverd binnen een periode van 30 werkdagen na ontvangst van de vraag. Bij lange wachttijden (> 30 werkdagen) wordt de vraagsteller op de hoogte gebracht (inclusief automatisch antwoord tijdens vakantieperiodes). Op basis van vragen die het EVV frequent via de helpdesk binnen krijgt, worden de FAQ (Frequently Asked Questions) op de website aangevuld.
3. wordt verspreid via relevante kanalen;
 - Indicator 6: Via toegankelijke kanalen (partners, themagroepen, helpdeskvragen, sociale media, website...) wordt het aanbod van informatie, documentatie en advies vanuit het EVV verspreid.
 - Indicator 7: Het EVV organiseert minstens één keer per jaar een overlegmoment met de Partners van het Samenwerkingsverband en de externe partners om informatie, documentatie en advies te verspreiden.
4. wordt op toegankelijke wijze ter beschikking gesteld;
 - Indicator 8: Recente informatie kan geraadpleegd worden op de website www.valpreventie.be. Informatie, documentatie en advies dat door het EVV verspreid worden, wordt systematisch bijgewerkt volgens de recente wetenschappelijke literatuur zodat het aanbod actueel en betrouwbaar blijft.
 - Indicator 9: De taal van de informatie, de documentatie en het advies worden aangepast aan de doelgroep. Bijvoorbeeld voor ouderen: gebruik van heldere, korte zinnen; geen vakjargon.
 - Indicator 10: Het aanbod is laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk. Er wordt getracht om alle burgers te bereiken, hetzij direct, hetzij via een specifieke setting of via intermediairs.

1.1 EXPERTISE UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN¹

VERZAMELEN, ANALYSEREN, INTERPRETEREN EN ONTSLUITEN VAN GEGEVENS

Wat	Het EVV biedt informatie en advies in functie van maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties. Het EVV baseert zich hiervoor op bestaand (inter)nationaal onderzoek of registratiesystemen waarvan de gegevens geanalyseerd en geïnterpreteerd kunnen worden. Waar nodig worden eigen onderzoek of omgevingsanalyses uitgevoerd.
Doelgroep	De algemene bevolking, in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders in de thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen, Vlaams agentschap Zorg & Gezondheid
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Via opvolging van (inter)nationale, wetenschappelijke en maatschappelijke evoluties op regelmatige basis door het raadplegen van wetenschappelijke literatuur, magazines, nieuwsbrieven en het bijwonen van nationale en internationale congressen, symposia, beurzen... (bv. Wintermeeting , EuGMS , AGS , ICIC). Ontwikkelde methodieken en ondersteuningsmiddelen zullen eveneens worden ontsloten via het registratie- en communicatiesysteem CIRRO.
Wanneer	Ad hoc, aanvullend bij andere acties om doelstelling te bereiken.
Evaluatiecriteria	1,2
Indicatoren	1,2,3,4

RESULTATEN

- **Website:** zie [1.3](#)
- **Informeren en documenteren via nieuwsbrief, helpdesk en FAQ:** zie [1.3](#)
- **Informeren en documenteren en ontsluiten via congressen, symposia en beurzen:** zie [3.1](#)

¹ Wat o.a. het opvolgen van (inter)nationale, wetenschappelijke en maatschappelijke evoluties omvat en waar nodig relevant eigen onderzoek en omgevingsanalyses uitvoeren.

1.2 HET UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN VAN NETWERKEN²

SAMENWERKING MET PARTNERS VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND (PvHS)

Wat	Afgevaardigden van de <u>negen PvhS</u> buigen zich over beleidsmatige aspecten zoals het jaarrapport van het voorgaande werkjaar (2022), stand van zaken huidige werkjaar (2023) en de planning voor de volgende jaren (indien een nieuwe beheersovereenkomst met het Vlaamse Agentschap Zorg & Gezondheid wordt afgesloten). Adviezen, informatie en documentatie worden uitgewisseld i.f.v. een optimale werking van het EVV in het kader van de realisatie van de doelstellingen per resultaatsgebied. Naar aanleiding van het aflopen van de beheersovereenkomst "Vlaamse partnerorganisatie voor val- en fractuurpreventie ouderen" in 2023, zullen de PvhS zich buigen over de toekomst van het EVV en over de inhoudelijke invulling i.v.m. de VA oproep nieuwe beheersovereenkomst.
Doelgroep	Interne partners EVV (PvhS): <u>KU Leuven</u> , Universiteit Gent (<u>UGent</u>), Vrije Universiteit Brussel (<u>VUB</u>), Wetenschappelijke Vereniging voor Vlaamse Kinesitherapeuten (<u>WVVK</u>), <u>Platform Wetenschap en Praktijk</u> , Ergotherapie Vlaanderen (<u>EV</u>), <u>Domus Medica</u> , Belgische Vereniging voor Gerontologie & Geriatrie (<u>BVGG</u>), <u>Vlaams Instituut Gezond Leven</u>
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter en stafmedewerkers
Hoe	Via overlegmoment (1x per jaar; er kunnen bijkomende overlegmomenten met de PvhS worden georganiseerd indien hiertoe behoefte is), mail, telefonisch, deelname aan themagroepen.
Wanneer	1x per jaar, ad hoc
Evaluatiecriteria	1,2,3,4
Indicatoren	2,4,5,6,7

RESULTATEN

- **Website:** zie [1.3](#)
- **EVV-partneroverleg:** Op 11/05/2023 ging het EVV-partneroverleg online door waar de verschillende projecten van het EVV werden toegelicht en besproken. Aansluitend was er een overleg met uitsluitend de PvhS, waarbij een overzicht werd gegeven van het jaarlijks financieel verslag en ook de toekomst van het EVV besproken werd.
- **Adviesverlening:** Het EVV ontving via de helpdesk drie adviesvragen waarvoor de PvhS werden gecontacteerd. Op basis van hun advies werd een onderbouwd antwoord gegeven op de helpdeskvragen:
 - 8/03/2023: Vraag tot advies omtrent de frequentie van botdensitometrie metingen bij personen met osteopenie. Deze vraag werd bezorgd aan prof. dr. Evelien Gielen en prof. dr. Stefan Goemaere.

² Wat o.a. het fungeren als een coördinerende en trekkende kern binnen een expertisenetwerk inhoudt.

- 07/05/2023: Vraag omtrent het beveiligen van traphallen met een codeslot in woonzorgcentra. Deze vraag werd bezorgd aan alle Partners van het Samenwerkingsverband.
- 20/06/2023: Vraag omtrent het gebruik van valmatten. Deze vraag werd bezorgd aan alle Partners van het Samenwerkingsverband.
- **Beheersovereenkomst:** De oproep voor de nieuwe BHO voor 2024-2028 werd besproken met de PvhS en hun adviezen werden opgenomen in de uitwerking van het meerjarenplan 2024-2028.

SAMENWERKING MET EXTERNE PARTNERS

Wat	De samenwerking met externe partners laat toe om de implementatie van de <u>Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen</u> (Milisen et al., 2017) en de <u>richtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra</u> (Vlaeyen et al., in press) alsook andere materialen en methodieken in beide settings te verwezenlijken en om de EVV-activiteiten vorm te geven. Externe partners worden geïnformeerd m.b.t. de stand van zaken van de EVV-activiteiten. Voor bepaalde thematieken wordt hun concrete inbreng gevraagd.
Doelgroep	Externe partners thuissetting en woonzorgcentra
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Via overleg (1x per jaar; er kunnen bijkomende overlegmomenten met de externe partners worden georganiseerd indien hiertoe behoefte is), via mail, telefonisch, via deelname aan themagroepen
Wanneer	1x per jaar ³ , ad hoc
Evaluatiecriteria	1,2,3,4
Indicatoren	2,4,5,6,7

RESULTATEN

- **EVV-partneroverleg:** Op 11/05/2023 ging het EVV-partneroverleg online door voor externe partners waar de verschillende projecten van het EVV werden toegelicht en besproken.
- **Adviesvragen:**
 - Aan Leen De Coninck (Arteveldehogeschool) werd in het kader van de Week van de Valpreventie 2023 advies gevraagd over de checklists 'Veilig op stap met de rollator' en 'Veilig op stap met de wandelstok'. Haar feedback werd op 08/02/2023 ontvangen.

³ Het Agentschap Zorg & Gezondheid wordt voor ieder overleg mee uitgenodigd en ontvangt nadien ook het verslag.

- Op 26/04/2023 ontving het EVV een adviesvraag van een procesbegeleider over welk softwareprogramma apothekers gebruiken voor medicatienazicht. Deze vraag werd bezorgd aan het Vlaams Apothekers Netwerk (VAN).
- Op 20/06/2023 ontving het EVV via de helpdesk een vraag omtrent het gebruik van valmatten. Deze vraag werd bezorgd aan alle externe partners. Op basis van hun advies samen met het advies van de Partners van het Samenwerkingsverband werd een onderbouwd antwoord gegeven.
- Op 21/06/2023 ontving het EVV via de helpdesk een vraag omtrent de definitie van vrijheidsbeperking en beslissingsonbekwaamheid. Hiervoor werd advies gevraagd aan dr. Kristien Scheepmans, experte m.b.t. vrijheidsbeperkende maatregelen. Op basis van dit advies werd er een antwoord opgesteld en werd dit bezorgd aan de vraagsteller.
- Aan de Koninklijke Oost-Vlaamse Apothekersgild (KOVAG) werd door het EVV een vraag gesteld omtrent polyfarmacie en het gebruik van software dat een interactie tussen twee geneesmiddelen zou aangeven. Het antwoord werd ontvangen op 3/07/2023.

1.3 PROACTIEF EN OP VRAAG INFORMATIE AANBIEDEN AAN HET RUIME PUBLIEK, INTERMEDIARIS, DE PERS EN SPECIFIEKE DOELGROEPEN

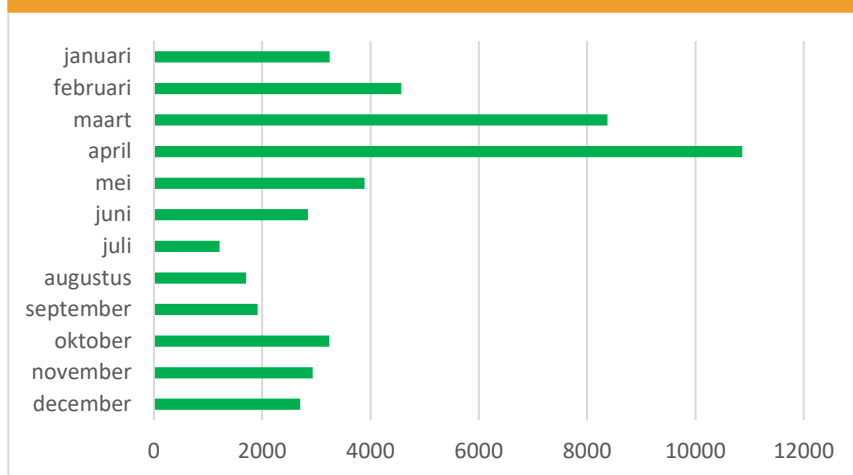
ONDERHOUDEN, ACTUALISEREN EN EVALUEREN VAN VALPREVENTIE.BE

Wat	Het EVV biedt via valpreventie.be een overzicht aan van wat, op basis van de beschikbare wetenschappelijke evidentie en klinische expertise, effectief is in het voorkomen van valincidenten.
Doelgroep	Algemene bevolking, in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, intermediairs, gemeenten, organisaties, lokale besturen, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter en stafmedewerkers
Hoe	<p>Via het aanbieden van verschillende luiken:</p> <ul style="list-style-type: none">- Luik '<u>Preventie</u>': de concrete aanpak van val- en fractuurpreventie in verschillende settings (thuissetting, woonzorgcentrum, lokale besturen)- Luik '<u>Nieuws</u>': de laatste nieuwtjes omtrent activiteiten van het EVV- Luik '<u>Week van de Valpreventie</u>': alle informatie m.b.t. de jaarlijks terugkerende Week van de Valpreventie- Luik '<u>Over ons</u>': voorstelling van het EVV, jaarplannen en – rapporten, medewerkers EVV en partners- Luik '<u>Expertennetwerk</u>': mogelijkheid om een expert te vinden en te contacteren rond drie luiken (vorming en advies, implementatie van valpreventiemaatregelen en Vlaams Otago oefenprogramma)- Luik '<u>Aanbod</u>': alle methodieken en materialen (folders, vormingen...) die door het EVV worden aangeboden alsook informatie betreffende het 'expertnetwerk'- Luik '<u>FAQ</u>': hier worden alle veel voorkomende vragen omtrent valpreventie en de werking van het EVV verzameld. <p><u>Valpreventie.be</u> wordt gepromoot via het EVV-logo, folders, affiches, media, promotiefilmpjes, nieuwsbrief, helpdesk/FAQ, tijdens vormingen/voordrachten, op congressen, sociale media...</p>
Wanneer	Continu onderhoud van valpreventie.be
Evaluatiecriteria	2,3,4
Indicatoren	4,5,6,8,9,10

RESULTATEN

- **Websitegebruik:** De website www.valpreventie.be werd gemiddeld 3957 keer per maand bezocht in de periode van januari tot en met december 2023. Naar aanleiding van en tijdens de Week van de Valpreventie is het aantal bezoekers en het aantal paginaweergaven gestegen.

FIGUUR: AANTAL WEBSITEBEZOEKERS 2023

- **Luik 'Week van de Valpreventie 2023':**
 - Onder het luik 'Nieuws' werd voor de WvdV uitgebreid promotie gevoerd door middel van bekendmaking van het nieuwe thema, (her)oproep tot deelname, aankondiging van de Vliegende Reporters, bedankbericht en oproep tot evaluatie door de deelnemers (zie ook [3.1](#)).
 - Onder het luik 'Week van de Valpreventie' werd de pagina 'Materialen WvdV 2023' toegevoegd waar een overzicht van de nieuwe materialen gegeven werd (zie ook [3.1](#)).
 - Onder het luik 'Week van de Valpreventie' werd de pagina 'Vliegende Reporters' toegevoegd. Hier werden de reporters voorgesteld samen met een oproep tot registratie (zie ook [3.1](#)).
 - Onder het luik 'Week van de Valpreventie' werd de pagina 'Verslagen Vliegende Reporters' toegevoegd. Per gekozen organisatie werd hier na het bezoek van de Vliegende Reporter tijdens de WvdV een verslag toegevoegd. In totaal werden er 22 verslagen gemaakt (zie ook [3.1](#)).
 - Onder het luik 'Week van de Valpreventie' werd de pagina 'Veelgestelde vragen' toegevoegd. Deze pagina linkt door naar de FAQ-pagina van de WvdV. Hier werden extra vragen aan toegevoegd die via de helpdesk enkele malen werden ontvangen (zie ook [3.1](#)).
- **Luik 'Over ons – het EVV':** [Het voorstellingsfilmpje](#) van het EVV werd geüpdatet.
- **Luik 'Expertennetwerk':** Het luik 'Expertennetwerk' werd geüpdatet en aangepast volgens de voorwaarden en vereisten voor deelname aan het netwerk (zie ook [4.1](#)). Daarnaast werd de look-en-feel van deze websitepagina aangepast. Een [interactieve kaart](#)

werd toegevoegd, waar de contactgegevens van iedere expert (per expertisegebied) eenvoudig worden weergegeven.

- **Luik 'VL-Otago':** De websitepagina rond de implementatie van het Vlaams Otago oefenprogramma werd geüpdatet en aangevuld. Het promotiefilmpje werd eveneens toegevoegd (zie ook [4.3](#)).
- **Luik 'BE-EMPOWERed':** Er werd een websitepagina over het BE-EMPOWERed pilootproject toegevoegd. Op deze pagina kunnen bezoekers informatie vinden over hoe het programma tot stand is gekomen, wat het BE-EMPOWERed programma inhoudt en waar het project momenteel geïmplementeerd en geëvalueerd wordt (zie ook [4.3](#)).
- **Luik 'FAQ':** Veelgestelde vragen in verband met de WvdV werden toegevoegd aan de pagina 'FAQ Week van de Valpreventie'.
- **Luik 'Praktische tools':** Er werd een nieuw overzicht over 'Hoe rechtekomen na een val' ontwikkeld en gepubliceerd. Daarnaast werden er verschillende [instructiefilmpjes](#) voor het evalueren van de valrisicofactor 'mobiliteit, spierkracht en evenwicht' toegevoegd, alsook het instructiefilmpje '[Hoe rechtekomen na een val](#)'.
- **Luik 'Materialen':** Alle nieuw ontwikkelde materialen in het kader van de Week van de Valpreventie werden toegevoegd (zie ook [3.1](#)).
- **Luik 'Preventie':** Er werd een update gedaan van de pagina 'Hoe vallen voorkomen' bij zowel de [thuissetting](#) als [woonzorgcentra](#).

Wat	<ul style="list-style-type: none"> - Vlaanderen informeren over recente activiteiten en realisaties vanuit het EVV - Het opmaken en opvolgen van het bereik van de nieuwsbrief
Doelgroep	Zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter en stafmedewerkers, inbreng vanuit PvhS en externe partners mogelijk voor de items 'varia' en 'agenda'
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Een elektronische nieuwsbrief wordt uitgewerkt - Een elektronische nieuwsbrief zal via mailing verspreid worden naar het EVV-contactenbestand - Het bereik wordt opgevolgd a.d.h.v. het aantal ontvangers vanuit het EVV-contactenbestand
Wanneer	4 x per jaar
Evaluatiecriteria	2,3,4
Indicatoren	4,6,8,9,10

RESULTATEN

- **Nieuwsbrief:** De eerste nieuwsbrief werd uitgestuurd op 02/03/2023 naar 1846 contacten en kan u [hier](#) lezen. De tweede nieuwsbrief werd uitgestuurd op 28/06/2023 naar 1903 contacten en kan u [hier](#) lezen. De derde nieuwsbrief werd uitgestuurd op 26/10/2023 naar 1901 contacten en kan u [hier](#) lezen. De vierde nieuwsbrief werd uitgestuurd op 19/12/2023 naar 1910 contacten en kan u [hier](#) lezen.
- **Algemene berichten:** Er werden ook algemene berichten verspreid via ons contactenbestand:
 - [Kom jij ons team versterken?](#)
 - [Op zoek naar een uitdaging? Word procesbegeleider!](#)
 - BE-EMPOWERed:
 - [Actieve en gezonde 65-plussers in uw eerstelijnszone?](#)
 - [Laatste oproep: Actieve en gezonde 65-plussers in uw eerstelijnszone?](#)
 - [Bevraging betreffende het promoten van lichaamsbeweging bij oudere patiënten met kanker](#)
 - [Opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen' Editie 2023](#)
 - [Strategieën voor de implementatie van een multifactoriële valpreventie interventie bij thuiswonende oudere personen: een systematische literatuurstudie](#)
 - Week van de Valpreventie 2023
 - [Week van de Valpreventie 2023](#)
 - [Vliegende Reporters - Week van de Valpreventie](#)
 - [Week van de Valpreventie 2023](#)
 - [Week van de Valpreventie 2023 gaat van start!](#)

- Evaluatie Week van de Valpreventie 2023
- Studiedag Geriatrie: "Vallen en breken: voorkomen en genezen"
- Opleiding tot Vlaamse Otago instructeur
- Wil jij het verschil maken? Zet jouw talent in als procesbegeleider val- en fractuurpreventie!
- Studienamiddag: Hoe start je een valkliniek? Het voorbeeld van UZ Leuven
- KU Leuven Prijs Dr. Arlette Wertelaers voor Valpreventie bij ouderen
- Opleiding tot Vlaamse Otago instructeur
- Herinnering studienamiddag valkliniek
- Gratis procesbegeleiding val- en fractuurpreventie voor woonzorgcentra!
- Opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen' Editie 2024
- Save the date: Wandel je mee? Samen in beweging!

INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA FAQ, HELPDESK

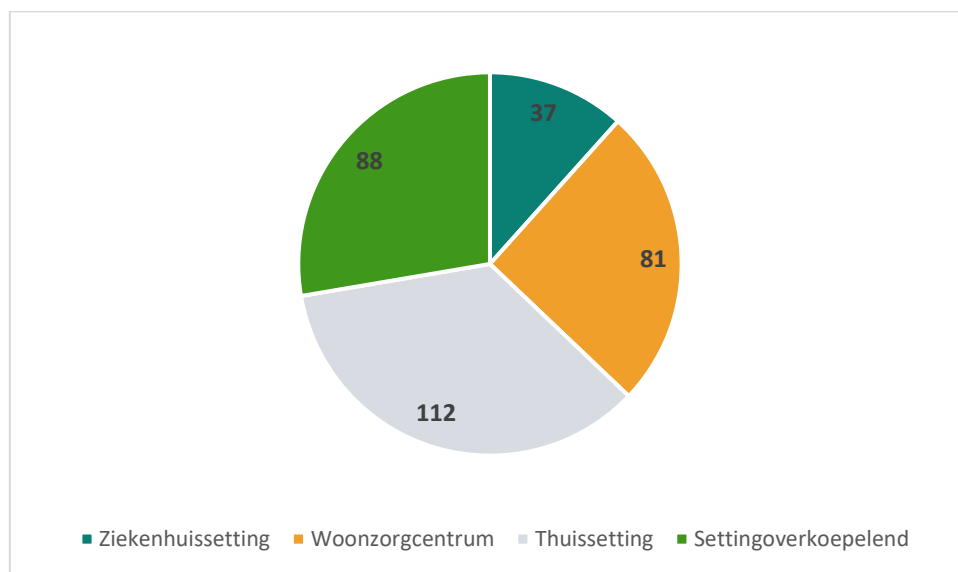
Wat	<p>Een gericht en professioneel antwoord bieden op vragen m.b.t. valproblematiek en val- en fractuurpreventie in de thuissetting en woonzorgcentra. Er wordt tijdig, afhankelijk van de dringendheid van de vraag en ten laatste na 30 werkdagen, een gericht antwoord geboden. Bij het beantwoorden van de helpdeskvragen kunnen de PvhS, de externe partners en de experts valpreventie (uit het <u>Expertennetwerk</u> van het EVV) actief betrokken worden. Om de toegankelijkheid van informatie omtrent val- en fractuurpreventie te verhogen zal het EVV <u>het overzicht van FAQ</u> verder uitbreiden met antwoorden op vragen uit de helpdesk.</p> <p>Daarnaast worden trends in het aantal helpdeskvragen opgevolgd.</p>
Doelgroep	'Algemene bevolking', in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, PvhS, externe partners en experts valpreventie
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Overzicht updaten van veel voorkomende vragen (FAQ) - Bereikbaarheid van de helpdesk via de website, telefoon (+32 16 32 00 51) en mail (expertisecentrum@valpreventie.be) - Jaarlijkse opvolging van het aantal helpdeskvragen en de verdeling van vragen per categorie en setting
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	2,3,4
Indicatoren	4,5,6,8,9,10

RESULTATEN

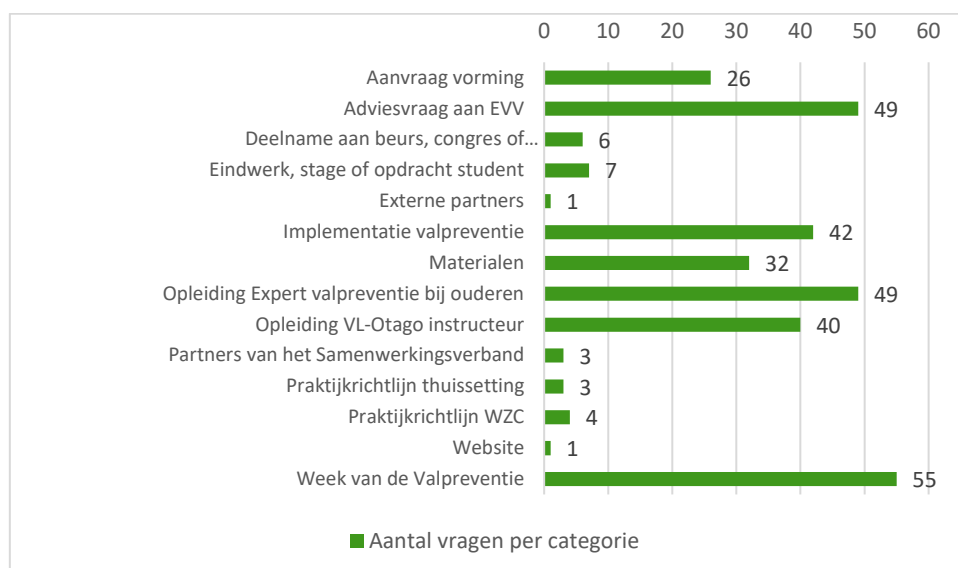
- **Frequently Asked Questions (FAQ):** zie [FAQ](#).
- **Helpdesk val- en fractuurpreventie:** In 2023 werden er 318 helpdeskvragen gesteld (112 binnen thuissetting, 81 binnen woonzorgcentra, 37 binnen ziekenhuissetting en 88 settingoverkoepelend). De gemiddelde tijd tot het beantwoorden van een helpdeskvraag was 3 dagen.

Een overzicht van het aantal helpdeskvragen per setting en per categorie in 2023 kunnen teruggevonden worden in onderstaande figuren.

FIGUUR: PERCENTAGE AANTAL HELPDESKVRAGEN PER SETTING IN 2023

FIGUUR: AANTAL HELPDESKVRAGEN PER CATEGORIE IN 2023

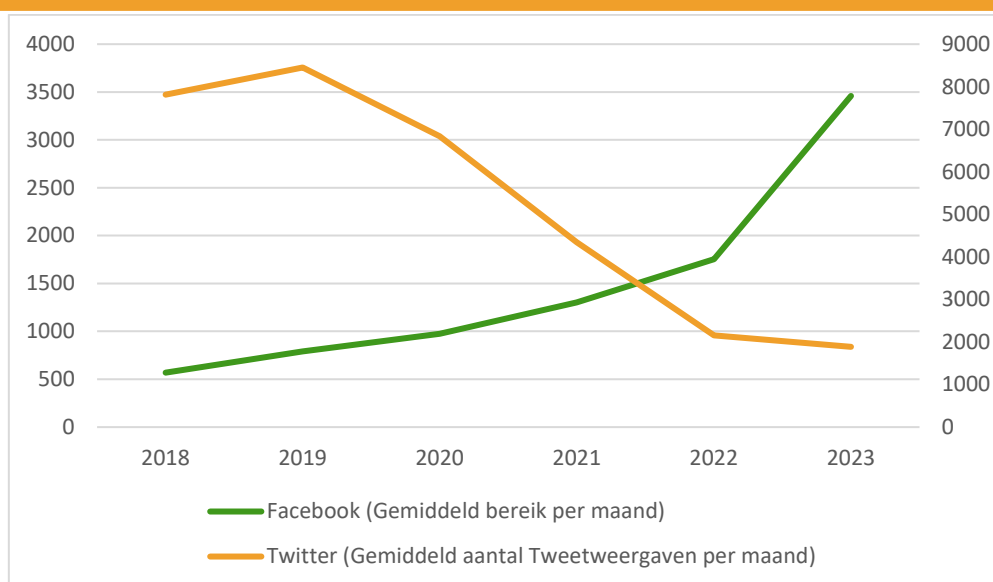

Wat	Het EVV maakt en houdt zich bekend via media zoals tv, radio, tijdschriften of sociale media.
Doelgroep	I.f.v. informatie: 'Algemene bevolking', in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Persteksten, artikels in magazines voor ouderen, nieuwsbrieven van partnerorganisaties, Facebook, Twitter, LinkedIn, website...
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	1,3,4
Indicatoren	1,2,6,9,10

RESULTATEN

- **Sociale media:** In 2023 werden er per maand op Facebook gemiddeld 3459 personen bereikt en op Twitter waren er gemiddeld 1887 Tweetweergaven. Op LinkedIn zijn er momenteel 587 volgers, op Instagram zijn dat er 229.

FIGUUR: EVOLUTIE SOCIALE MEDIA 2018 T.E.M. 2023

- **Interviews:**
 - Op 24/04/2023 verscheen er naar aanleiding van de WvdV een interview met prof. dr. Koen Milisen in het tijdschrift 'Knack' met als titel: 'Hoe kun je valincidenten voorkomen op je oude dag?'. Lees het interview [hier](#).
 - Prof. dr. Ellen Vlaeyen heeft in samenwerking met de Universiteit van Vlaanderen een podcast gemaakt met als titel 'Waarom gaan oude mensen soms dood als ze hun heup breken?'. Deze podcast werd uitgebracht op 27/11/2023. Beluister de podcast [hier](#).
 - Op 6/12/2023 was prof. dr. Ellen Vlaeyen te gast bij het Radio 2 programma 'Ann & Daan' naar aanleiding van haar podcast voor de Universiteit van Vlaanderen. Beluister het interview [hier](#).
- **Artikels:** Naar aanleiding van de Week van de Valpreventie 2023 verschenen een hele reeks artikels. Het volledige overzicht kan je [hier](#) terugvinden.
- **Internationale (peer reviewed) artikels:**
 - Ditzel, F.L., Hut, S.C A., van den Boogaard, M., Boonstra, M., Leijten, F.S S., Wils, E-J., van Nesselrooij, T., Kromkamp, M., Rood, P.J T., Röder, C., Bouvy, P.F., Coesmans, M., Osse, R.J., Pop-Purceanu, M., van Dellen, E., Krulder, J.W M., Milisen, K., Faaij, R., Vondeling, A.M., Kamper, A.M., van Munster, B.C., de Jonghe, A., Winters, M.A M., van der Ploeg, J., van der Zwaag, S., Koek, D.H L., Drenth-van Maanen, C.A C., Beishuizen, A., van den Bos, D.M., Cahn, W., Schuit, E., Slooter, A.J C. (2023). DeltaScan for the Assessment of Acute Encephalopathy and Delirium in ICU and non-ICU Patients, a Prospective Cross-Sectional Multicenter Validation Study. Am J Geriatr Psychiatry. [doi: 10.1016/j.jagp.2023.12.005](#)
 - Gielen, E., Dupont, J., Dejaeger, M., Laurent, M.R. with Laurent, M.R. (corresp. author) (2023). Sarcopenia, osteoporosis and frailty. METABOLISM-CLINICAL AND EXPERIMENTAL, 145, Art.No. ARTN 155638. [doi: 10.1016/j.metabol.2023.155638](#)
 - Heeren, P., Islam, F., Desruelles, D., Flamaing, J., Sabbe, M., Milisen, K., the Belgian URGENT Delphi Group, , Van den Heede, K. (contr.), Ingelberts, B. (contr.) with Milisen, K. (corresp. author) (2023). A consensus statement on minimum operational standards for geriatric emergency care in Belgium: a modified Delphi study. BMC Geriatrics, 23 (1), Art.No. 768. [doi: 10.1186/s12877-023-04474-0](#)
 - Hogma D, Milisen K, Rex S, Al Tmimi L. Postoperative delirium: identifying the patient at risk and altering the course: A narrative review. EJAIC. 2023 Jun; 2(3). [doi: 10.1097/EA9.000000000000022](#)
 - Shang, M., Dedeyne, L., Dupont, J., Vercauteren, L., Amini, N., Lapauw, L., Gielen, E., Verschuere, S., Varon, C., De Raedt, W., Vanrumste, B. with Shang, M. (corresp. Author) (2024). Otago Exercises Monitoring for Older Adults by a Single IMU and Hierarchical Machine Learning Models. IEEE TRANSACTIONS

ON NEURAL SYSTEMS AND REHABILITATION ENGINEERING, 32, 462-471. Doi: 10.1109/TNSRE.2024.3355299

- Van der Linden, L., Hias, J., Liesenborghs, A., Walgraeve, K., Van Brantegem, P., Hellemans, L., Milisen, K., Tournoy, J. with Van der Linden, L. (corresp. author) (2023). The impact of a pharmacist intervention on post-discharge hypnotic drug discontinuation in geriatric inpatients: a before-after study. BMC GERIATRICS, 23 (1), Art.No. ARTN 407. doi: 10.1186/s12877-023-04139-y
- Vandervelde S, Vlaeyen E, Dierckx de Casterlé B, Flamaing J, Valy S, Meurrens J, et al. Strategies to implement multifactorial falls prevention interventions in community-dwelling older persons: a systematic review. Implementation Science. 2023 Feb 6; 18(4). doi: 10.1186/s13012-022-01257-w
- Yang K, Detroyer E, Van Grootven B, Tuand K, Zhao DN, Rex S, Milisen K. Association between preoperative anxiety and postoperative delirium in older patients: a systematic review and meta-analysis. BMC Geriatr. 2023 March 30; 23(198). doi: 10.1186/s12877-023-03923-0

1.4 PROACTIEF⁴ EN OP VRAAG BELEIDSRELEVANT ADVIES VERLENEN AAN DE VLAAMSE OVERHEID

OP VRAAG OF NA AKKOORD VAN HET AGENTSCHAP DEELNEMEN AAN VLAAMSE WERKGROEPEN, ANDERE OVERLEGVERGADERINGEN OF GEZONDHEIDSCONFERENTIES⁵ (PO OSW)

Wat	<p>(1) Samenwerking met het Vlaams Instituut Gezond Leven i.k.v. acties opgenomen in de beheersovereenkomsten met de Vlaamse overheid. Hierbij levert het EVV haar specifieke expertise inzake val- en fractuurpreventie bij ouderen aan via volgende aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none">- <u>Gezonde Gemeente</u>: zie 3.1- Procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg & Welzijn: zie 4.3- Sectoroverleg georganiseerd door het Vlaams Instituut Gezond Leven- Algemene Vergadering georganiseerd door het Vlaams Instituut Gezond Leven- <u>Preventiepeiling voor settings lokale besturen, lokale dienstencentra en woonzorgcentra</u> <p>(2) Vragen vanuit het Vlaams Agentschap m.b.t. het deelnemen aan gezondheidsconferenties, zullen in 2023 ingepland worden in de werking van het EVV.</p> <p>(3) Actieve deelname aan de Netwerkgroep Zorg en Welzijn binnen PO OSW en opnemen van engagementen voor de uitvoering van bijhorend gezamenlijk actieplan. PO OSW zet in op versterkte samenwerking tussen de preventie-actoren. Doel van de netwerkgroepen is om te komen tot meer gestroomlijnde methodiekontwikkeling, duurzame implementatie, communicatie, deskundigheidsbevordering en expertisedeling naar verschillende settings. Het EVV zal:</p> <ul style="list-style-type: none">- actief deelnemen (incl. voor- en nazorg) aan de bijeenkomsten van de Netwerkgroep Zorg en Welzijn;- actief deelnemen aan de actiegroepen 3.3 Afspraken over content op elkaars website en 5.6 Accrediteringsmogelijkheden voor vormingen uitzoeken;- afhankelijk van de topics en de relevantie voor de eigen werking, deelname aan de studiedagen en/of bijhorend natraject en aha-halfuurtjes van PO OSW.
------------	--

Doelgroep	'Algemene bevolking', in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
------------------	---

Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers en PvhS
-----------------	--

⁴ O.a. over leemten en opportuniteiten van het beleid.

⁵ Op vraag of na akkoord van het agentschap deelnemen aan (het voor- en natraject van) gezondheidsconferenties. Zie preventiedecreet.

Hoe	Overleg via vergaderingen, telefoon en mail
Wanneer	Ad hoc, op vraag van het Vlaams Instituut Gezond Leven
Evaluatiecriteria	1
Indicatoren	1,2

RESULTATEN

- **Procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg en Welzijn:** zie [4.3](#)
- **Sectoroverleg Vlaams Instituut Gezond Leven:** Op 03/02/2023 moest het EVV zich verontschuldigen voor het sectoroverleg. Op 09/06/2023 vond het tweede overleg plaats. Het EVV was hierop aanwezig. Op 13/10/2023 moest het EVV zich verontschuldigen voor het sectoroverleg aangezien op deze dag ook de EVV beleidsdag plaatsvond.
- **Algemene vergadering Vlaams Instituut Gezond Leven:** De algemene vergadering ging door op 30/03/2023. Het EVV was tijdens het eerste deel aanwezig maar moest zich verontschuldigen voor het tweede deel.
- **Partnerorganisatie Ondersteuning Settinggericht Werken (PO OSW) Vlaams Instituut Gezond Leven:**
 - Op 24/01/2023 nam het EVV deel aan het Aha-Halfuurtje over hoe je theorie interactief en activerend brengt.
 - Op 25/04/2023 nam het EVV deel aan de Netwerkgroep 'zorg en welzijn'.
 - Op 09/05/2023 werd een workshop gevolgd omtrent het interactief en activerend maken van offline vormingen.
 - Op 15/06/2023 nam het EVV deel aan het Aha-halfuurtje rond de preventiebarometer en de resultaten over voeding, beweging en sedentair gedrag.
 - Op 02/10/2023 werd de Netwerkgroep 'zorg en welzijn' met aansluitend de actie preventie in hoger onderwijs gevolgd.
 - Op 23/10/2023 volgde het EVV de vorming 'hoe goed samenwerken met lokale besturen' bij VVSG.
 - Op 10/11/2023 volgde het EVV een workshop omtrent het actief en activerend maken van e-learnings.
- **Overleg Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid:**
 - Op 31/01/2023 vond het collectief overleg plaats over de oproep van de beheersovereenkomst rond val- en fractuurpreventie bij ouderen, waarop het EVV aanwezig was.
 - Op 14/02/2023 werd het jaarplan 2023 besproken met het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Eveneens werd er een update gegeven van het BE-EMPOWERed pilootproject.
 - Op 18/04/2023 werd het BE-EMPOWERed pilootproject toegelicht aan de nieuwe beleidsmedewerker van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.

- Op 10/05/2023 werd het implementatieplan als deel van het BE-EMPOWERed pilootproject besproken met het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.
- Op 23/05/2023 vond het collectief overleg plaats over de oproep van de beheersovereenkomst rond val- en fractuurpreventie bij ouderen, waarop het EVV aanwezig was.
- Op 26/05/2023 werd het Vlaams Otago oefenprogramma en de aanpak omtrent de uitrol in Vlaanderen besproken met het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.
- Op 29/06/2023 werd een stand van zaken gegeven over het BE-EMPOWERed pilootproject in de 4 deelnemende eerstelijnszones aan het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.
- Op 07/07/2023 werd het tussentijds rapport 2023 besproken met het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.
- Op 17/10/2023 werd een stand van zaken gegeven over verschillende lopende projecten van het EVV, waaronder het BE-EMPOWERed pilootproject en het Vlaams Otago oefenprogramma.
- **Overleg herpositionering Vlaamse Logo's:** Op 16/06/2023 nam het EVV deel aan het overleg rond de toekomstige herpositionering van de Vlaamse Logowerking waar een toelichting werd gegeven van het eindrapport met de stakeholders.
- **Overleg Preventiepeiling Vlaams Instituut Gezond Leven:** Op 04/05/2023 nam het EVV deel aan de projectgroep preventiepeiling, waar volgende zaken besproken werden: een evaluatie van de reeds doorlopen fasen rond de preventiepeiling voor verschillende settings, een overzicht van de ontwikkelde communicatiematerialen en een plan van aanpak voor de volgende fasen. Op 11/12/2023 volgde het EVV het update-uurtje met de projectgroep waarin een stand van zaken gegeven werd en de verdere planning voor 2024 toegelicht werd.
- **Overleg expertenpanel VIKZ:** Op 21/03/2023 was het EVV aanwezig op de eerste bijeenkomst met het expertenpanel rond het bepalen van valide en relevante kwaliteitsindicatoren voor de Vlaamse woonzorgcentra, gebaseerd op BelRAI-LTCF data. Het overleg op 11/10/2023 werd geannuleerd door VIKZ. Het EVV zal op de hoogte gehouden worden zodra het traject heropgestart wordt.

RAPPORTEREN⁶ OVER DE BESCHIKBAARHEID VAN EIGEN METHODIEKEN

Wat	Op een uniforme wijze zichtbaar maken van de ontwikkelde methodieken.
Doelgroep	Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, iedereen betrokken bij het preventief gezondheidsbeleid.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers EVV
Hoe	Via CIRRO en www.preventiemethodieken.be

⁶ O.a. aan de hand van het document '[samenvatting preventiemethodiek](#)'.

Wanneer	Jaarlijks
Evaluatiecriteria	3,4
Indicatoren	6,8

RESULTATEN

- **CIRRO en preventiemethodieken.be:** Het EVV houdt zijn methodieken en ondersteuningsmaterialen up-to-date in het platform voor gegevensuitwisseling (CIRRO) en het daaraan verbonden preventiemethodieken.be.

Wat	<ul style="list-style-type: none">- Het EVV verleent adviezen aan de Vlaamse overheid m.b.t. het beleid rond val- en fractuurpreventie bij 65-plussers met een verhoogd valrisico in Vlaanderen, gebaseerd op eigen en (inter-)nationaal onderzoek- Het EVV ontwikkelt en evalueert een jaarplan en –rapport o.b.v. een SWOT-analyse die tijdens het uitwerkingsproces van deze documenten gebeurt- In het kader van de oproep voor een nieuwe beheersovereenkomst “Vlaamse partnerorganisatie voor val- en fractuurpreventie ouderen” 2024-2028, zal het EVV een inhoudelijk en financieel voorstel uitwerken en indienen bij de Vlaamse overheid.
Doelgroep	Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Telefonisch, via mail, via overleg (bv. EVV-beleidsdagen)
Wanneer	Tijdens de EVV-beleidsdag (voorjaar of najaar)
Evaluatiecriteria	1
Indicatoren	1,2

RESULTATEN

- **Oproep nieuwe beheersovereenkomst “Vlaamse partnerorganisatie voor val- en fractuurpreventie ouderen”:**
 - Het EVV zat op regelmatige basis intern samen om het dossier in het kader van de oproep voor een nieuwe beheersovereenkomst “Vlaamse partnerorganisatie voor val- en fractuurpreventie ouderen” uit te denken en vorm te geven. Een inhoudelijk en financieel voorstel werd uitgewerkt en op 15/03/2023 ingediend bij de Vlaamse Overheid. Op 26/06/2023 werd, op basis van de verkregen feedback, een herwerkt inhoudelijk en financieel voorstel bezorgd aan de Vlaamse Overheid. Op 26/10 werd een inhoudelijk voorstel voor een persbericht rond de nieuwe beheersovereenkomst val- en fractuurpreventie bezorgd aan het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Op 27/10/2023 ontving het EVV bericht dat de beheersovereenkomst voor val- en fractuurpreventie werd goedgekeurd. Op 28/11/2023 werd de ondertekende beheersovereenkomst aan het agentschap bezorgd.
- **SWOT-analyse:**
 - Het EVV heeft, in het kader van de opmaak van de nieuwe beheersovereenkomst en het jaarplan 2024, per project rekening gehouden met de sterktes, zwaktes, opportuniteiten en tekortkomingen.

1.5 DERDEN BIJSTAAN BIJ METHODIEKONTWIKKELING

ADVIES VERLENEN AAN DERDEN MET BETREKKING TOT METHODIEKONTWIKKELING EN HET VALIDEREN VAN METHODIEKEN

Wat	<p>Externe vragen m.b.t. methodiekontwikkeling en de validatie van deze methodieken die tijdens het huidige werkjaar toekomen, zullen overwogen worden en (indien haalbaar) binnen een redelijke termijn ingepland worden in de werking van het EVV.</p> <p>Het EVV zal in 2023 alvast zijn medewerking verlenen aan volgende externe projecten:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kwaliteitsindicatoren Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg Op vraag van het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg (VIKZ) zal het EVV de adviesverlening verderzetten bij het ontwikkelen van een set kwaliteitsindicatoren omtrent val- en fractuurpreventie. Deze indicatoren set zal in eerste instantie voor revalidatieziekenhuizen, maar waarschijnlijk later ook in algemene ziekenhuizen, worden gebruikt.- Toolkit spierkracht en evenwicht (Blijf in beweging) – Sport Vlaanderen Het EVV zal in 2023, indien nodig en op vraag van Sport Vlaanderen, advies blijven verlenen omtrent de reeds ontwikkelde toolkit voor spierkracht en de ontwikkeling van de nieuwe toolkit voor evenwicht. Het EVV zal de organisatie ondersteunen bij de bekendmaking van dit project.
Doelgroep	Externe organisaties
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Vergaderingen, via mail, telefonisch...
Wanneer	Ad hoc, proactief en o.b.v. vraag en mogelijkheden
Evaluatiecriteria	1,2,3
Indicatoren	1,2,4,5

RESULTATEN

- **Kwaliteitsindicatoren Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg:** Het EVV werd opgenomen in het expertenpanel voor kwaliteitsindicatoren BelRAI Long Term Care Facilities (LTCF) voor kwaliteitsmetingen in de Vlaamse ouderenzorg van het VIKZ. Het EVV zal op de hoogte gehouden worden zodra het traject heropgestart wordt.
- **Blijf in beweging – Sport Vlaanderen:** Op 22/11/2023 werd de prefinale versie van het digitale platform 'Blijf in beweging' van Sport Vlaanderen voorgesteld aan de partners van de werkgroep. Het EVV heeft zich verontschuldigd voor dit overleg.

1.6 OP VRAAG ADVIES VERLENEN, DAT NIET OVER METHODIEKONTWIKKELING GAAT, AAN ANDERE RELEVANTE ORGANISATIES EN INTERMEDIARIS

UITWISSELEN VAN INFORMATIE EN ADVIES OP VRAAG VAN DERDEN

Wat

Externe vragen die tijdens het werkjaar toekomen, zullen overwogen worden en binnen een redelijke termijn ingepland worden, rekening houdend met de mogelijkheden van het EVV. Indien het EVV zelf niet de mogelijkheid heeft om te ondersteunen, wordt getracht om door te verwijzen naar experts.

Aan onderstaande projecten zal het EVV in 2023 zijn medewerking verlenen:

- **Global guidelines for falls in older adults: A global initiative towards falls prevention and management:** Het EVV zal in 2023 de nodige contacten onderhouden voor behoud van een optimale afstemming tussen eigen en internationale richtlijnen.
- Op vraag van het **Fonds Dr. Arlette Wertelaers** voor valpreventie bij ouderen voert het EVV actief promotie voor zowel het Fonds als de Prijs Arlette Wertelaers.
- **ACTIVE-AGE@home:** Een multidisciplinair consortium van onderzoekers van de VUB, UA, UGent, Arteveldehogeschool en Odisee Hogeschool, heeft in 2021 een onderzoeksproject 'Active-Age@home', ingediend. Via dit project wil men nagaan wat de effecten van het functionele trainingsprogramma voor kwetsbare, thuiswonende ouderen op langere termijn zijn. Daarnaast wil men nagaan of de effecten hetzelfde zijn als de trainingen worden aangeboden door professionele trainers (cfr. kinesitherapeuten, ergotherapeuten en masters in de lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen) of als deze worden aangeboden door getrainde vrijwilligers (bv.: mantelzorgers). Het onderzoeksproject werd in 2022 goedgekeurd door het Fonds Wetenschappelijk onderzoek als Toegepast Biomedisch onderzoek voor een periode van vier jaar. Het EVV zal het project in 2023 blijven opvolgen, en 'ad hoc' advies verlenen indien nodig.
- **Project Work-Oud: De impact van zorgtechnologie gedreven beweegprogramma's op het fysieke en mentale welzijn van ouderen in precaire situaties.** Koen Milisen zetelt als expert in de stuurgroep van dit project van de PXL research afdeling en zal in 2023 het project actief blijven opvolgen en 'ad hoc' advies verlenen indien nodig.
- **Onderzoeksproject Koning Boudewijnstichting: Beurzen voor eerstelijnszorgverleners:** In kader van het onderzoeksproject 'beurzen voor eerstelijnszorgverleners' van de Koningboudewijnstichting werd het EVV door een expert

valpreventie gevraagd om een implementatieproject van ergotherapeutische interventies rond valpreventie in drie wijkgezondheidscentra te ondersteunen. Deze expert is dankzij deze beurs deeltijds vrijgesteld om dit implementatieproject in regio Antwerpen uit te voeren. Het EVV volgt dit op vraag van de expert valpreventie op en neemt voornamelijk een adviserende rol op.

Doelgroep	Externe organisaties
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Vergaderingen, via mail, telefonisch
Wanneer	Ad hoc, o.b.v. vraag en mogelijkheden
Evaluatiecriteria	1,2,3,4
Indicatoren	1,2,4,5,6,8

RESULTATEN

- **Global guidelines for falls in older adults: A global initiative towards falls prevention and management:** Het EVV heeft deelgenomen aan het internationale WFG Steering Committee and World Group Leaders Meeting van 13/06/2023.
- **Special Interest Group Falls & Fractures van EUGMS:** Het EVV is lid van de Special Interest Group Falls & Fractures van de EUGMS.
- **ACTIVE-AGE@home:** Op 24/01/2023 was het EVV aanwezig op de adviescommissie van ACTIVE-AGE@home van onderzoekers van de VUB, UA, UGent, Arteveldehogeschool en Odisee Hogeschool. Het globaal overzicht van het oefenprogramma en de werkpakketten voor de komende vier jaren werden voorgesteld. Tijdens het overleg op 29/06/2023 werd een overzicht van de voorbereidingen van de studie, het oefenprogramma en de vrijwilligersconditie gegeven. De leden van de adviescommissie kregen de vraag om deelnemers en vrijwilligers mee te rekruteren. Het EVV lanceerde een oproep in de nieuwsbrief van 26/10/2023. Op 19/12/2023 verontschuldigde het EVV zich voor het volgende overleg waar de eerste ervaringen van deelnemers en vrijwilligers werden besproken.
- **Project Work-Oud: De impact van zorgtechnologie gedreven beweegprogramma's op het fysieke en mentale welzijn van ouderen in precare situaties:** Op 12/01/2023 verontschuldigde het EVV zich voor de stuurgroep. Wel sloot het EVV op 05/06/2023 aan als 'expert' bij de stuurgroep waar een stand van zaken werd gegeven over het project.
- **Onderzoeksproject Koning Boudewijnstichting: Beurzen voor eerstelijnszorgverleners:** In het kader van het onderzoeksproject 'beurzen voor eerstelijnszorgverleners' van de Koningboudewijnstichting werd het EVV door een expert valpreventie gevraagd om een onderzoeksopzet rond de implementatie van ergotherapeutische interventies rond valpreventie in één wijkgezondheidscentrum te ondersteunen. Op 3/04/2023 heeft het EVV schriftelijk feedback gegeven op het projectvoorstel en op 16/06/2023 heeft het EVV met deze expert samengezeten om

het implementatieprotocol te bespreken. Deze expert is dankzij deze beurs deeltijds vrijgesteld om dit implementatieproject in regio Antwerpen uit te voeren. Het EVV volgt dit op vraag van de expert valpreventie op en neemt voornamelijk een adviserende rol op.

- **Voorstelling EVV op event voor ELZ's en preventieactoren vanuit VIVEL:** Op 26/01/2023 stelde het EVV de werking van het EVV, het BE-EMPOWERed project en het Vlaams Otago oefenprogramma voor tijdens het digitale preventie event van VIVEL.
- **Studiedag geriatrie UZ Leuven:** Op 06/06/2023 stelde het EVV de World Falls Guidelines, het BE-EMPOWERed project en het Vlaams Otago oefenprogramma voor op de studiedag geriatrie 'Vallen en breken: voorkomen en genezen'.
- **Commissie Sport en Bewegen van Vlaamse Ouderenraad:** Op vraag van de Vlaamse Ouderenraad stelde het EVV op 12/06/2023 het BE-EMPOWERed project en het Vlaams Otago oefenprogramma voor op de commissie Sport en Bewegen van de Vlaamse Ouderenraad.
- **Mintus – Symposium Valpreventie:** Op vraag van Mintus (Brugge) heeft het EVV op 14/09/2023 een stand van zaken gegeven over de laatste nieuwe wetenschappelijke evidentie rond valpreventie en het BE-EMPOWERed pilootproject dat nu lopende is in vier eerstelijnszones.
- **Delphi studie naar valpreventie bij ouderen met cognitieve stoornissen of dementie – VeiligheidNL:** Op vraag van VeiligheidNL nam prof. dr. Ellen Vlaeyen deel aan een Delphi studie naar valpreventie bij ouderen met cognitieve stoornissen of dementie. De studie heeft als doel om kennisvragen op het gebied van valpreventie bij deze specifieke doelgroep te verkennen en te prioriteren.

1.7 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DIT RESULTAATSGBIED

EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DIT RESULTAATSGBIED 1

Doel	Op basis van de evaluatiecriteria en indicatoren zal een jaarlijkse evaluatie gebeuren van dit resultaatgebied. De evaluatie zal o.a. gebeuren a.d.h.v. het jaarrapport ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid (via bv. CIRRO).
-------------	---

The background of the entire page is a close-up photograph of several bright yellow flowers with dark centers, surrounded by lush green leaves. The lighting is soft, creating a warm and natural atmosphere.

RESULTAATSGBIED 2

DE ONTWIKKELING VAN METHODIEKEN

EVALUATIECRITERIA & INDICATOREN

RESULTAATSGBIED 2

1. De methodieken zijn ontwikkeld in overeenstemming met de leidraad methodiekenontwikkeling;
 - Indicator 1: bij de ontwikkeling en beoordeling van preventiemethodieken en ondersteuningsmiddelen wordt gebruik gemaakt van de leidraad bij de ontwikkeling en beoordeling van preventiemethodieken ontwikkeld vanuit het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.
2. De doelgroepen zijn tevreden over de methodieken;
 - Indicator 2: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze tevreden zijn over de methodieken.
 - Indicator 3: Het EVV beoordeelt methodieken en materialen aan de hand van gestelde helpdeskvragen, feedback vanuit de Vlaamse logo's, vragen vanuit de praktijk en zelfevaluatie.
3. De methodieken zijn laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk. Er wordt getracht alle burgers te bereiken, hetzij direct, via een specifieke setting of via intermediairs;
 - Indicator 4: Bij de organisatie van de multidisciplinaire opleiding zal rekening gehouden worden met de toegankelijkheid van de opleiding: de spreiding van ± 4 opleidingsdagen over ongeveer 9 maanden, de truncus communis wordt aangevuld met verschillende opleidingsmodules zodat er – daar waar nodig - kan gedifferentieerd worden in functie van de thuissetting, de woonzorgcentra en in functie van de verschillende disciplines.
4. Bij de ontwikkeling van methodieken worden zorgaanbieders en intermediairs betrokken;
 - Indicator 5: Er wordt rekening gehouden met de inbreng o.b.v. de expertise van zorgaanbieders en intermediairs. Zo zullen jaarlijks volgende overlegmomenten plaatsvinden:
 - minstens tweemaal een themagroep (TG) Week van de Valpreventie (WvdV);
 - minstens één stakeholdersgroep voor het BE-EMPOWERed project;
 - minstens één TG in kader van het Vlaams Otago oefenprogramma doorgaan.
 - Indicator 6: De zorgaanbieders en intermediairs worden inhoudelijk ondersteund en opgevolgd op een laagdrempelige manier. Dit zal onder meer gebeuren via het organiseren van een TG.

2.1 HET ANALYSEREN VAN DE BEHOEFTE AAN METHODIEKEN EN HET PRIORITEREN O.A. OP BASIS VAN EFFICIËNTIEOVERWEGINGEN

IN FUNCTIE VAN DE EVALUATIE VAN DE IMPLEMENTATIE, DE BEHOEFTE BEPALEN VAN NIEUWE (ONDERDELEN VAN) METHODIEKEN ONDER ANDERE MET HET OOG OP EEN VLOTTE MULTIDISCIPLINAIRE SAMENWERKING (PU)

Wat	Uit survey-onderzoek in de thuissetting (1) en in de woonzorgcentra (2) blijkt dat het implementeren van de richtlijnen van valpreventie, zowel nationaal als internationaal, een moeizaam proces is. Het EVV heeft ter verbetering van de implementatie in de afgelopen jaren al heel wat succesvolle inspanningen gedaan (zie voorgaande jaarrapporten). Het EVV wordt hiervoor internationaal als 'good practice' voorbeeld geprezen (Milisen & Vlaeyen, 2017). Voor 2023 worden volgende actiepunten ter ondersteuning van de implementatie gepland: <ul style="list-style-type: none">- Week van de Valpreventie: zie 3.1- Expertennetwerk Valpreventie: zie 4.1- Uitrol Vlaams Otago oefenprogramma: zie 4.3- Implementatie van het BE-EMPOWERed programma in de thuissetting: zie 4.3
Doelgroep	65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Bevragingen via overleg, mail, telefonisch
Wanneer	Januari – december 2023
Evaluatiecriteria	2,4
Indicatoren	2,3,5

RESULTATEN

- **Week van de Valpreventie:** zie [3.1](#)
- **Vorming 65+ en mantelzorger:** zie [4.1](#)
- **Uitrol van Otago in Vlaanderen:** zie [4.3](#)
- **Implementatie van het BE-EMPOWERed programma in de thuissetting:** zie [4.2](#)

2.2 METHODIEKEN WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWEN EN ZE AFSTEMMEN MET KADERMETHODIEKEN DIE GELDEN VOOR BEPAALDE SETTINGS OF DOELGROEPEN

WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWDE METHODIEKEN AANLEVEREN

Wat	De methodieken die het EVV aanbiedt, zijn gebaseerd op recente wetenschappelijke evidentie en op de <u>Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen</u> (Milisen et al., 2017) en de <u>richtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra</u> (Vlaeyen et al. in press.).
Doelgroep	65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, PvhS en externe experts
Hoe	<ul style="list-style-type: none">- Ondersteuningsmiddelen en materialen gebaseerd op de richtlijn valpreventie voor woonzorgcentra zullen in functie van de prioriteiten systematisch geüpdatet worden gebaseerd op de nieuwe geüpdatete richtlijn waar nodig. Dit om disseminatie en implementatie in Vlaanderen te faciliteren.- Voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting, zal het BE-EMPOWERed programma voor de Vlaamse thuissetting verder ontwikkeld en geëvalueerd worden aan de hand van een pilootstudie in 1 eerstelijnszone. Dit programma bestaat uit een multifactoriële valpreventie interventie en implementatie strategieën. Een inhoudelijk voorstel voor uitbreiding in 3 bijkomende eerstelijnszones - met bijhorende extra financiering - werd uitgewerkt en besproken met het Vlaams Agentschap. Bij goedkeuring door het Vlaams Agentschap zal in 2023 met 4 in plaats van met 1 eerstelijnszone gestart worden cf. het voorstel (<u>zie voorstel hier</u>). Zie ook 4.3.
Wanneer	Januari – december 2023
Evaluatiecriteria	1,2,4
Indicatoren	1,3,5

RESULTATEN

- **Update richtlijn valpreventie in woonzorgcentra:** zie [2.3](#)
- **Ontwikkeling BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting:** zie [2.3](#) en [4.3](#)

2.3 METHODIEKEN⁷ UITWERKEN, AANPASSEN EN VERNIEUWEN⁸

OP BASIS VAN EVALUATIE, AANPASSEN/UITWERKEN VAN BESTAANDE EN/OF NIEUWE METHODIEKEN EN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN (PU)

Wat	<ul style="list-style-type: none">- Het EVV zal in het kader van de uitrol van het Vlaamse Otago oefenprogramma, de methodiek en bijhorende materialen in het kader van de opleiding tot Vlaamse Otago instructeur evalueren en aanpassen waar nodig, om disseminatie en implementatie in Vlaanderen te faciliteren, zie ook 4.3.- Het EVV zal voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting, het BE-EMPOWERed programma voor de Vlaamse thuissetting verder ontwikkelen en evalueren aan de hand van een pilootstudie in 1 eerstelijnszone. Het BE-EMPOWERed programma bestaat uit een multifactoriële valpreventie interventie en implementatie strategieën. Een inhoudelijk voorstel voor uitbreiding in 3 bijkomende eerstelijnszones - met bijhorende extra financiering - werd uitgewerkt en besproken met het Vlaams Agentschap. Bij goedkeuring door het Vlaams Agentschap zal in 2023 met 4 in plaats van met 1 eerstelijnszone gestart worden cf. het voorstel (zie voorstel hier). Zie ook 4.3.
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none">- Uitrol Vlaams Otago oefenprogramma: Professionele zorgverleners en/of paramedici met ervaring of interesse in beweging (bewegingswetenschappers, leerkrachten lichamelijke opvoeding, ergotherapeuten, (revalidatie)verpleegkundigen... in de thuissetting en de algemene bevolking (meer in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico).- BE-EMPOWERed programma: Professionele zorgverleners in de thuissetting, lokale besturen, beleidsmakers en de algemene bevolking (meer in het bijzonder 65-plussers)
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, themagroep WvdV (vertegenwoordiging van EVV, Logo's, Vlaams Instituut Gezond Leven), TG VL-Otago (EVV, Vlaamse Otago hoofddocenten), logo-medewerkers valpreventie en PvhS, stakeholdersgroep BE-EMPOWERed
Hoe	<p>Uitrol Vlaams Otago oefenprogramma: zie ook 4.3</p> <ul style="list-style-type: none">- De ondersteuningsmaterialen voor de oudere personen en Vlaamse Otago instructeurs, alsook de opleidingsmaterialen voor de Vlaamse Otago hoofddocenten, worden geëvalueerd en op vraag van deze betreffende partijen bijgestuurd. <p>Verdere ontwikkeling en evaluatie BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting:</p> <ul style="list-style-type: none">- In 2023 zal de stakeholdersgroep minstens één keer (digitaal) samenkomen.

⁷ Met inbegrip van ondersteuningsmiddelen en een implementatieplan.

⁸ In samenwerking met diverse relevante betrokkenen.

-
- Het BE-EMPOWERed programma wordt in 2023 verder ontwikkeld en bijgestuurd. Het programma bestaat uit [1] een groepsprogramma voor oudere personen: 'Bewust krachtig (be)staan', [2] workshops voor zorgverleners, [3] ondersteuning en training voor groepsleiders en [4] een implementatieplan voor de eerstelijnszone.
 - o Het *groepsprogramma* vindt plaats over een periode van zeven weken in bv. een lokaal dienstencentrum, wijkgezondheidscentrum of sociaal huis van een eerstelijnszone. Elke week is er een sessie van twee uur rond bepaalde valrisicofactoren. De groepsleider faciliteert deze sessie en nodigt een externe professionele zorgverlener uit de eerstelijnszorg uit om extra toelichting te geven over deze valrisicofactor. In elke sessie zal de groepsleider de oudere personen empoweren om persoonlijke doelen te bespreken, prioriteiten te stellen en actie te ondernemen. Daarnaast zullen een selectie van evenwicht- en krachtoefeningen van het Vlaamse Otago oefenprogramma in de sessies geïntegreerd worden. Na afloop, zijn er gedurende één jaar terugkommomenten om de acties te bespreken en de oudere personen op te volgen.
 - o Verschillende *workshops* zullen worden georganiseerd door de eerstelijnszone in samenwerking met het EVV. Het Expertisecentrum heeft een sterk netwerk, bestaande uit 99 gecertificeerde experts op het gebied van valpreventie. Deze experts zullen worden opgeleid door het EVV om deze workshops te geven. De workshops worden opgedeeld in twee afzonderlijke delen. Enerzijds zullen er workshops georganiseerd worden over de multifactoriële valpreventie interventie, doorverwijzing en terugbetaling. Anderzijds zullen er workshops aangeboden worden over motiverende gespreksvoering.
 - o De groepsleiders krijgen van het EVV *ondersteuning* aan de hand van een training, een handleiding en praktische tools om het groepsprogramma te organiseren. De groepsleiders zullen een netwerk vormen om informatie en ervaringen te delen. Dit netwerk komt onder leiding van het EVV minstens een keer per jaar bij elkaar om hun ervaringen te delen. Deze informatie wordt gebruikt om het groepsprogramma continu te verbeteren.
 - o Het *implementatieplan* heeft als doel om op een systematische wijze multifactoriële valpreventie interventies te implementeren in de bestaande structuren van de thuissetting binnen een eerstelijnszone. Het
-

implementatieplan is opgebouwd volgens de PDCA-cyclus van Deming en omvat zes stappen: [1] een draagvlak creëren, [2] de beginsituatie in kaart brengen, [3] een visie en doelstellingen formuleren, [4] de implementatie plannen, [5] de implementatie en [6] de evaluatie, bijsturing en verankering.

- In het voorjaar van 2023 zal het BE-EMPOWERed programma geëvalueerd worden in een pilootproject in één eerstelijnszone (zie ook 4.3).

Wanneer	- Vlaams Otago oefenprogramma: Januari – december 2023 - BE-EMPOWERed programma: januari - december 2023
Evaluatiecriteria	1,2,4
Indicatoren	1,2,3,5,6

RESULTATEN

- **Update praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra:** Het EVV werkte verder aan de update van de richtlijn in samenwerking met de Werkgroep Ontwikkeling Richtlijnen Eerste Lijn (WOREL) van EBMPracticeNet. Maandelijks werd via mail of via het bijwonen van de WOREL-overlegmomenten de stand van zaken besproken met de vertegenwoordigers van WOREL waarbij problemen, reflecties, bedenkingen per stap van het updateproces werden besproken en oplossingen werden aangereikt. Een prefinale versie van de richtlijn werd vergeleken en aangepast op basis van de gepubliceerde World Falls Guidelines. De richtlijn werd voor nazicht voorgelegd aan de leden van de themagroep. Nadien werd de richtlijn ter goedkeuring voorgelegd aan Vlaamse stakeholders. In 2024 wordt de richtlijn ter validatie ingediend bij CEBAM. Daarnaast werkte het EVV eveneens aan een consensusdocument met betrekking tot fractuurpreventie. Dit document werd besproken met de Partners van het Samenwerkingsverband en gepubliceerd op de website.
- **Uitrol Otago in Vlaanderen:** Op basis van de feedback en vraag van de instructeurs en de werkgroep VL-Otago, werd een projectlogo ontwikkeld en een ondertitel geselecteerd: 'VL-Otago: Vlot in beweging'. De verschillende bestaande ondersteuningsmaterialen werden voorzien van dit nieuwe logo en in een nieuw jasje gestoken. Per oefening van het programma werden steekkaarten opgemaakt die instructeurs kunnen gebruiken bij het instrueren van de oefeningen of kunnen meegeven aan de deelnemer van het programma zodat deze thuis op zelfstandige basis de oefening kan uitvoeren. Daarnaast werden verschillende promotiematerialen ontwikkeld die de opgeleide VL-Otago instructeurs kunnen gebruiken om VL-Otago bekend te maken en waarop zij hun eigen contactgegevens kunnen toevoegen. Concreet gaat het om een affiche, flyer, e-mail banner en promotiefilmpje. Het promotiefilmpje werd eveneens verspreid via sociale media om de opleiding tot Vlaams Otago instructeur te promoten. Het handboek voor de Vlaamse Otago instructeur werd eveneens geüpdatet.

- **BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting:**
 - Stakeholdersgroep: Op 12/10/2023 is er een nieuwe stakeholdersgroep doorgedaan. Hierin werd een terugkoppeling gegeven over het pilootproject in de vier eerstelijnszones (Schelde & Leie, ZORA, Brugge en Dender Zuid). Er werd ook een groepsleider (Schelde & Leie) en een procesbegeleider (Brugge) uitgenodigd om hun ervaringen te delen.
 - De volgende componenten van het BE-EMPOWERed programma werden in 2023 gefinaliseerd, bijgestuurd en gelay-out [1] Groepsprogramma 'Bewust krachtig (be)staan' (incl. handboek voor groepsleiders, begeleidende tools/materialen en een oefenboek voor oudere personen), [2] 2 workshops voor zorgverleners (draaiboek, 2 interactieve presentaties en samenvattingen van de workshops voor de deelnemers), [3] ondersteuning en training voor groepsleiders (draaiboek en werkboek voor de training van de groepsleiders) en [4] een implementatieplan voor de eerstelijnszones en de procesbegeleiders. Deze documenten werden op 3/04/2023 bezorgd aan het Vlaams Agentschap. In 2023 werd er eveneens een train the trainer ontwikkeld voor toekomstige groepsleiders.
 - Voor Eerstelijnszone Schelde & Leie werd in 2023 een voorstellingsfilmpje ontwikkeld om de groepsprogramma's kenbaar te maken.
 - Opvolging en bijsturing
 - Voor de evaluatie van het BE-EMPOWERed programma wordt er continu afgestemd met de deelnemende eerstelijnszones, groepsleiders en procesbegeleiders. Dit maakt ook deel uit van de procesevaluatie van het pilootproject. De uitgeschreven aanpak hiervoor kan kan teruggevonden worden in het volgende voorstel. Zie ook **4.3**.
- **Ontwikkelde materialen i.k.v. Week van de Valpreventie 2023:**
 - Affiche 'Wandel je mee? Samen in beweging!'
 - Placemat 'Zelfstandigheid behouden? Meer bewegen en minder zitten'
 - Persartikel Week van de Valpreventie
 - Wandelgids voor 65-plussers
 - Wandelgids voor zorgverleners
 - Wandelgids voor lokale besturen
 - Beweeg-weekplanning
 - Checklist 'Veilig schoeisel'
 - Checklist 'Veilig op stap met de rollator'
 - Checklist 'Veilig op stap met de wandelstok'
 - Gezond wandeltussendoortje
 - Wandel-weetjes
- **Ontwikkeling nieuwe instructiefilmpjes:** In 2023 finaliseerde het EVV de verschillende instructiefilmpjes voor het evalueren van de valrisicofactor 'mobiliteit, spierkracht en evenwicht' en ook het instructiefilmpje 'Hoe rechtkomen na een val'. Deze filmpjes zullen

worden gebruikt in de verschillende opleidingen van het EVV. Deze filmpjes kunnen [hier](#) teruggevonden worden op de website.

- **Ontwikkeling van kennisclips:** Ter ondersteuning van de praktijkrichtlijnen valpreventie is het EVV gestart met de voorbereidingen voor de ontwikkeling van kennisclips voor gezondheidsmedewerkers. Er werd een plan van aanpak opgemaakt en organisaties met expertise in de ontwikkeling hiervan werden gecontacteerd. Er wordt samengewerkt met het bedrijf [Ku'uiipo](#) en de scripts werden uitgeschreven.
- **Ontwikkeling van online lesmodules:** Ter ondersteuning van de opleidingen die vanuit het EVV georganiseerd worden, zal het EVV ook online vormingen aanbieden. Een plan van aanpak werd hiervoor opgesteld.

2.4 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING VAN RESULTAATSGBIED 2

EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING VAN RESULTAATSGBIED 2

Doel	Op basis van de evaluatiecriteria en de indicatoren zal een jaarlijkse evaluatie gebeuren van dit resultaatsgebied. De evaluatie zal o.a. gebeuren a.d.h.v. het jaarrapport ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid (via bv. CIRRO).
-------------	---

The background of the entire page is a close-up photograph of several bright yellow flowers with dark centers, surrounded by lush green leaves. The lighting is soft, creating a warm and natural atmosphere. A white rectangular border is centered on the page, containing the main text.

RESULTAATSGBIED 3

**DISSEMINATIE VAN
METHODIEKEN**

EVALUATIECRITERIA & INDICATOREN

RESULTAATSGBIED 3

1. De methodieken zijn ontwikkeld in overeenstemming met de leidraad methodiekenontwikkeling;
 - Indicator 1: bij de ontwikkeling en beoordeling van preventiemethodieken en ondersteuningsmiddelen wordt gebruik gemaakt van de leidraad bij de ontwikkeling en beoordeling van preventiemethodieken ontwikkeld vanuit het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.
2. De doelgroepen zijn tevreden over de methodieken;
 - Indicator 2: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze tevreden zijn over de methodieken.
 - Indicator 3: Het EVV beoordeelt methodieken en materialen aan de hand van gestelde helpdeskvragen, feedback vanuit de Vlaamse logo's, vragen vanuit de praktijk en zelfevaluatie.
3. De methodieken zijn laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk. Er wordt getracht alle burgers te bereiken, hetzij direct, via een specifieke setting of via intermediairs;
 - a. Indicator 4: Bij de organisatie van de multidisciplinaire opleiding zal rekening gehouden worden met de toegankelijkheid van de opleiding: de spreiding van ± 4 opleidingsdagen over ongeveer 9 maanden, de truncus communis wordt aangevuld met verschillende opleidingsmodules zodat er – daar waar nodig - kan gedifferentieerd worden in functie van de thuissetting, de woonzorgcentra en in functie van de verschillende disciplines.
4. Bij de ontwikkeling van methodieken worden zorgaanbieders en intermediairs betrokken;
 - Indicator 5: Er wordt rekening gehouden met de inbreng o.b.v. de expertise van zorgaanbieders en intermediairs. Zo zullen jaarlijks volgende overlegmomenten plaatsvinden:
 - minstens tweemaal een themagroep (TG) Week van de Valpreventie (WvdV);
 - minstens één stakeholdersgroep voor het BE-EMPOWERed project;
 - minstens één TG in kader van het Vlaams Otago oefenprogramma doorgaan.
 - Indicator 6: De zorgaanbieders en intermediairs worden inhoudelijk ondersteund en opgevolgd op een laagdrempelige manier. Dit zal onder meer gebeuren via het organiseren van een TG.

3.1 DISSEMINEREN VAN METHODIEKEN⁹

INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA CONGRESSSEN, SYMPOSIA, BEURZEN

Wat	<u>Richtlijn WZC</u> , <u>richtlijn thuissetting</u> en ontwikkelde methodieken dissemineren via congressen, symposia en beurzen.
Doelgroep	Zorgaanbieders in thuissetting en woonzorgcentra, studenten, 65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, PvhS, externe partners
Hoe	- Indienen van abstracts voor mondelinge en poster presentaties op nationale en internationale (wetenschappelijke) meetings, congressen, symposia en beurzen - Ter plaatse voorzien van posters, folders en affiches EVV
Wanneer	I.f.v. het aanbod: vb. wintermeeting, <u>EUGMS</u> , <u>AGS</u> , <u>EU Falls Festival</u> , <u>ICIC</u>
Evaluatiecriteria	2,3
Indicatoren	3,5,6

RESULTATEN

- **Deelname aan congressen, symposia, beurzen:**
 - Op 31/01/23 gaf prof. dr. Koen Milisen een lezing over valpreventie aan het Vlaams Ziekenhuisnetwerk KU Leuven vzw.
 - Op 9/02/23 gaf prof. dr. Koen Milisen een keynote lecture over valpreventie voor het internationale AGePOP Innovative Training Network.
 - Op 19/04/2023 gaf prof. dr. Koen Milisen een gastlezing rond valpreventie voor We-IT vzw, Hoeilaart.
 - Op 24/05/2023 lichtte Sara Vandervelde het BE-EMPOWERed pilootproject toe aan de hand van een posterpresentatie op de 23rd International Conference of Integrated Care (ICIC23).
 - Op 14/09/2023 gaven prof. dr. Koen Milisen en Sara Vandervelde een uiteenzetting rond valpreventie en het BE-EMPOWERed pilootproject op het Valsymposium van Mintus (Brugge).
 - Op 20-22/09/2023 gaf Sara Vandervelde een posterpresentatie over de contextanalyse voor de implementatie van valpreventie interventies in de Vlaamse thuissetting op het 19th European Geriatric Medicine Society congress (EuGMS) in Helsinki, Finland.
 - Op 27/11/2023 gaf Sara Vandervelde een mondelinge presentatie over de contextanalyse voor de implementatie van valpreventie interventies in de Vlaamse thuissetting op het Wereld Valpreventie Congress in Perth, Australië.

⁹ Naar intermediairs (3.1) of de einddoelgroep (3.2)

Wat	<u>Richtlijn WZC</u> , <u>richtlijn thuissetting</u> en ontwikkelde methodieken dissemineren via nationale publicaties.
Doelgroep	Zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, studenten, 'algemene bevolking' (65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie) en mutualiteiten
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, PvhS en externe partners
Hoe	Indienen van artikels omtrent eigen werking en onderzoek bij relevante tijdschriften.
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	3
Indicatoren	5

RESULTATEN

- **Duiding Minerva:** Het EVV schreef een duiding voor Minerva, een tijdschrift voor Evidence-Based Practice, over de systematische review 'Interventions for preventing falls in Parkinson's disease.' van Allen et al. (2022).
- **Medi-sfeer:** Vandervelde, S., Baligand, E., Vander Weyden, L., Gielen, E., Milisen, K. (2023). De rol van de huisarts in valpreventie. Medi-Sfeer, 743, 16-21.

Wat

Het dissemineren ten aanzien van ouderen, mantelzorgers en zorgverleners via eigen methodieken (o.a. door het organiseren van de WvdV, advies verstrekken bij masterproeven...).

De **Week van de Valpreventie** heeft als doel ouderen, hun familie en alle gezondheidszorg- en welzijnswerkers in Vlaanderen te sensibiliseren en te informeren over val- en fractuurpreventie en de richtlijnen voor de WZC en thuissetting. Tijdens deze week worden alle verenigingen, organisaties, intermediairs, WZCs, gezondheids- en welzijnswerkers die in contact komen met 65-plussers, aangesproken om samen te werken rond val- en fractuurpreventie. De WvdV betreft een samenwerking tussen het EVV, het Vlaams Instituut Gezond Leven en het Lokaal Gezondheidsoverleg (Logo). Om de twee jaar wordt er een nieuw thema uitgewerkt. In 2023 vindt de 12de editie van de Week van de Valpreventie plaats, waarbij een nieuw concept uitgewerkt wordt rond het thema 'wandelen'.

De verspreiding van de communicatie omtrent de 12de Week van de Valpreventie zal zo breed mogelijk gebeuren om zorginstellingen, ouderen, mantelzorgers en eerstelijnszorgverleners te bereiken. Dit zal gebeuren via verspreiding naar de Logo's, lokale dienstencentra, eerstelijnszones, etc.

Het EVV zal volgende acties ondernemen:

- Minstens tweemaal samenkomen met de TG WvdV
- Het ontwikkelen van nieuwe materialen en updaten van bestaande materialen
- Het bekendmaken van het concept van de 12de WvdV, en het uitsturen en opmaken van een (her)oproepbrief tot deelname
- Het opmaken en uitsturen van een perstekst bij de start van de WvdV
- Het registreren van het aantal deelnemende organisaties (per setting)
- Vliegende reporters die enkele initiatieven, verspreid over heel Vlaanderen, bezoeken en hiervan verslaggeving verzorgen op valpreventie.be
- Informatie omtrent de WvdV op website en sociale media plaatsen
- Bekendmaking van het aantal deelnemende organisaties
- Bedanking aan alle deelnemende organisaties, partners...
- Evaluatie Week van de Valpreventie
- Voorbereiding van Week van de Valpreventie 2024
 - o Samenkomen met de TG (minstens 1x)
 - o Nadenken met de TG over het bereiken en sensibiliseren van kwetsbare oudere personen
 - o Uitsturen van een 'Save the date'
 - o Het ontwikkelen en/of updaten van (nieuwe) materialen

Doelgroep	Intermediairs in Vlaanderen, professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers...) en de algemene bevolking (in het bijzonder 65-plussers, hun mantelzorgers en familie)
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, TG WvdV (vertegenwoordiging van EVV, Logo's, Vlaams Instituut Gezond Leven), Logo-medewerkers Valpreventie, het Vlaams Instituut Gezond Leven en PvhS
Hoe	Disseminatie m.b.v. PvhS, externe partners, Logo's...
Wanneer	Januari - december 2023 Week van de Valpreventie 24 – 30 april 2023
Evaluatiecriteria	1,2,3
Indicatoren	2,5,6

RESULTATEN

- **Week van de Valpreventie 2023:**

- In de maand januari werden Jan Tessier en Lieve Demeester gecontacteerd om het engagement van 'Vliegende Reporter' op zich te nemen.
- In de maand februari bezorgden de Vliegende Reporters hun voorstellingstekstje en foto. Dit werd gepubliceerd op de websitepagina onder het luik 'Week van de Valpreventie' en werd ook opgenomen in enkele sociale mediaberichten.
- Op 06/02/2023 vond de themagroep WvdV plaats met het Vlaams Instituut Gezond leven en de Vlaamse Logo's en werden de laatste voorbereidingen getroffen in verband met de ontwikkelde materialen en de Vliegende reporters.
- Van 16/02/2023 tot en met 31/03/2023 werd het registratieformulier voor het ontvangen van een Vliegende Reporter opengesteld.
- Op 14/04/2023 vond een overleg met de Vliegende Reporters plaats om de planning van de gekozen initiatieven te overlopen.
- Op 18/04/2023 stuurde het EVV het persbericht uit.
- De 12de editie van de Week van de Valpreventie telde 1155 deelnames.
- Van 02/05/2023 tot en met 28/05/2023 werd een online evaluatieformulier ter beschikking gesteld.
- Op 03/05/2023 stuurde het EVV een algemene dankmail uit.
- Op 12/05/2023 werden gepersonaliseerde certificaten naar de deelnemers verstuurd.
- Op 05/06/2023 werd de evaluatie van de 12de WvdV besproken tijdens de TG WvdV.

- **Vorbereidingen Week van de Valpreventie 2024:**

- Op 05/06/2023 vond de themagroep WvdV plaats met de Vlaamse Logo's en het Vlaams Instituut Gezond Leven. Hierop werd de herhalingseditie WvdV 2024 besproken, alsook de materialen die zullen worden voorzien of herwerkt.
- Op 16/10/2023 vond er een nieuwe themagroep WvdV plaats waarin de promotiematerialen, nieuwe materialen, registraties en verdere planning overlopen werden.
- Op 13/11/2023 vond er een overleg plaats tussen het EVV en Gezond Leven om de link tussen de 10.000 stappen campagne van Vlaams Instituut Gezond Leven en de Week van de Valpreventie samen te bespreken.
- Op 24/11/2023 werd het initiatief 'rollatortreffen' besproken met de werkgroep valpreventie Diksmuide. Verdere afspraken rond het ontwikkelen van een infofiche hiervan werden gemaakt.
- Op 06/12/2023 werd de save the date voor de WvdV 2024 uitgestuurd.
- Op 11/12/2023 vond de themagroep WvdV plaats waarin de ontwikkelde materialen en verder plan van aanpak besproken werden. Daarnaast vond er een brainstorm plaats over de WvdV 2025.
- In het najaar van 2023 werden de eerste voorbereidingen getroffen voor de ontwikkeling van een magneet met vijf basisoefeningen uit het VL-Otago oefenprogramma en BE-EMPOWERed programma, die de oudere persoon thuis veilig kan uitvoeren. Deze oefeningen zullen via een oefenboek in 2024 breed verspreid worden tijdens de volgende Week van de Valpreventie.

DISSEMINATIE VIA ONDERWIJS

Wat	<u>Richtlijn WZC</u> , <u>richtlijn thuissetting</u> en ontwikkelde methodieken dissemineren via ondersteuning bij onderwijsactiviteiten.
Doelgroep	Studenten
Door wie	EVV-voorzitter, stafmedewerkers, PvhS en externe partners
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Begeleiden en adviseren bij masterproeven die over val- en fractuurpreventie (of gerelateerde onderwerpen) handelen, in samenspraak en met akkoord van het Vlaams Agentschap - Ondersteunen en adviseren in het systematisch opzoeken van wetenschappelijke literatuur inzake val- en fractuurpreventie - (Gast)colleges rond val- en fractuurpreventie geven
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	2,3
Indicatoren	4,5,6

RESULTATEN

- **Gastcolleges:**

- Op 17/03/2023 gaf een stafmedewerker van het EVV een gastles over de Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen (Milisen, 2017) in het opleidingsonderdeel 'Active Ageing' binnen de opleiding Gerontologie aan de VUB.
- Op 26/04/2023 gaf een stafmedewerker van het EVV een gastles over de Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen (Milisen, 2017) voor het vak ouderenzorg (Master in de logopedische en audiologische wetenschappen en Master in de verpleeg- en vroedkunde) aan KU Leuven.
- Op 27/04/2023 gaf een stafmedewerker van het EVV tijdens de Geriatric Rehab Week van de Vrije Universiteit Brussel een gastles rond de Vlaamse richtlijn 'Valpreventie bij thuiswonende ouderen' aan de 2de masterstudenten kinesitherapie van de afstudeerrichting geriatrie en aan kinesitherapeuten en zorgverleners uit het werkveld.
- Op 25/11/2023 gaf prof. dr. Ellen Vlaeyen een gastles rond valpreventie aan studenten van SOMT University of Physiotherapy.

- **Begeleiding opdrachten:**

- Twee studenten van het schakeljaar van de Master in de Verpleeg- en Vroedkunde werden in 2023 begeleid door twee stafmedewerkers van het EVV voor het opmaken van een blauwdruk over de evaluatie van het BE-EMPOWERed pilootproject in 4 eerstelijnszones.

OVERZICHT VALPREVENTIE INTERVENTIES VOOR LOKALE BESTUREN

Wat	Het overzicht met valpreventie interventies voor lokale besturen, zoals aangeboden op valpreventie.be , zal verder gepromoot worden en wordt up-to-date gehouden (zie ook 3.1)
Doelgroep	Gemeenten en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, Vlaams Instituut Gezond Leven
Hoe	<p>Afstemming over inhoudelijke invulling van webpagina voor lokale besturen op valpreventie.be met collega van het Vlaams Instituut Gezond Leven, telefonisch, via mail of via overleg.</p> <p>Een overzicht van valpreventie interventies voor lokale besturen wordt aangeboden op onze website. Dit zal verder gepromoot worden, o.a. tijdens de Week van de Valpreventie 2023.</p>
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	2,3
Indicatoren	2,5

RESULTATEN

- **Week van de Valpreventie:**

- In het kader van de Week van de Valpreventie werd de '[Wandelgids voor lokale besturen](#)' ontwikkeld. Speciaal voor lokale besturen werd een checklist 'Valpreventie in het gezondheidsbeleid' ontwikkeld en opgenomen in de wandelgids. Ook de walkability-score tool werd in deze gids toegelicht. In het laatste hoofdstuk van deze gids werd een overzicht van beweeginspiratie voor lokale besturen gegeven.

3.2 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DISSEMINATIE

EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING VAN RESULTAATSGBIED 3

Doel

Op basis van de evaluatiecriteria en de indicatoren zal een jaarlijkse evaluatie gebeuren van dit resultaatgebied.

De evaluatie zal o.a. gebeuren a.d.h.v. het jaarrapport ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid (via bv. CIRRO).

RESULTAATSGBIED 4
ONDERSTEUNING VAN
IMPLEMENTATIE VAN
METHODIEKEN

MET INBEGRIIP VAN
DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

EVALUATIECRITERIA & INDICATOREN

RESULTAATSGBIED 4

1. De ondersteuning komt tegemoet aan de noden en behoeften van de relevante intermediairs.
 - Indicator 1: In de intervisie van de procesbegeleiding wordt de telefonische procesevaluatie geëvalueerd.
2. De ondersteuning gebeurt vraag- en aanbod gestuurd;
 - Indicator 2: Het EVV past het aanbod aan i.f.v. de vraag bij intermediairs.
3. De relevante intermediairs kennen het aanbod;
 - Indicator 3: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze het aanbod kennen door dit te bevragen tijdens evaluatiemomenten.
4. De relevante intermediairs maken gebruik van het aanbod;
 - Indicator 4: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze gebruik maken van het aanbod.
 - Indicator 5: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze tevreden zijn over het aanbod door dit te bevragen tijdens evaluatiemomenten.
5. De implementatie van methodieken gebeurt laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk.
 - Indicator 6: Het EVV plant minimum jaarlijks één intervisie in, waar de methodieken geëvalueerd zal worden.
 - Indicator 7: Het EVV plant na elke lesdag een evaluatiemoment in, waar de methodieken geëvalueerd worden.
6. Bij de implementatie van methodieken worden zorgaanbieders betrokken;
 - Indicator 8: Er wordt rekening gehouden met de inbreng van hun expertise.
 - Indicator 9: Zorgaanbieders worden blijvend inhoudelijk ondersteund en opgevolgd.

4.1 ONDERSTEUNEN VAN DE UITVOERING VAN METHODIEKEN DOOR HET OPLEIDEN VAN INTERMEDIAIRS EN LOGO'S

VORMING 65+ EN MANTELZORGERS EN GROEPSSESSIES 'BLIJF VALANGST DE BAAS'

Wat	Het EVV biedt, op vraag van de Logo's, inhoudelijke ondersteuning in het kader van het vormingsaanbod voor 65-plussers en hun mantelzorgers of familie. Deze vorming beschikt over een optioneel, bijkomend presentatieonderdeel omtrent valangst, ontwikkeld door het EVV. Daarnaast zal het EVV inhoudelijke ondersteuning bieden aan de Logo's omtrent de groepsessies 'Blijf valangst de baas' waarvoor de groepsleiders werden opgeleid in een training van het EVV. De Logo's hebben de leiding over de pool van lesgevers en groepsleiders en dragen de verantwoordelijkheid om de eigen lesgevers en groepsleiders actief op te volgen.
Doelgroep	Logo's, 65+'ers en mantelzorgers
Door wie	- Inhoudelijke ondersteuning: EVV-voorzitter, stafmedewerkers, PvhS en het Vlaams Instituut Gezond Leven - Organisatie en coördinatie: Logo-medewerkers valpreventie
Hoe	Afstemming met de Logo's, telefonisch, via mail of via overleg
Wanneer	Op vraag van de Logo's
Evaluatiecriteria	2,6
Indicatoren	2,8,9

RESULTATEN

- **Vormingen:**

- In totaal werden er in 2023 reeds 13 vormingen voor 65+ en mantelzorgers aangevraagd, waarvan één geannuleerd. Er werden twee groepsessies 'Blijf valangst de baas' aangevraagd, waarvan één geannuleerd. Daarnaast werden er drie vormingen 'Laat angst om te vallen je leven niet bepalen' en één vorming voor poetshulpen aangevraagd.

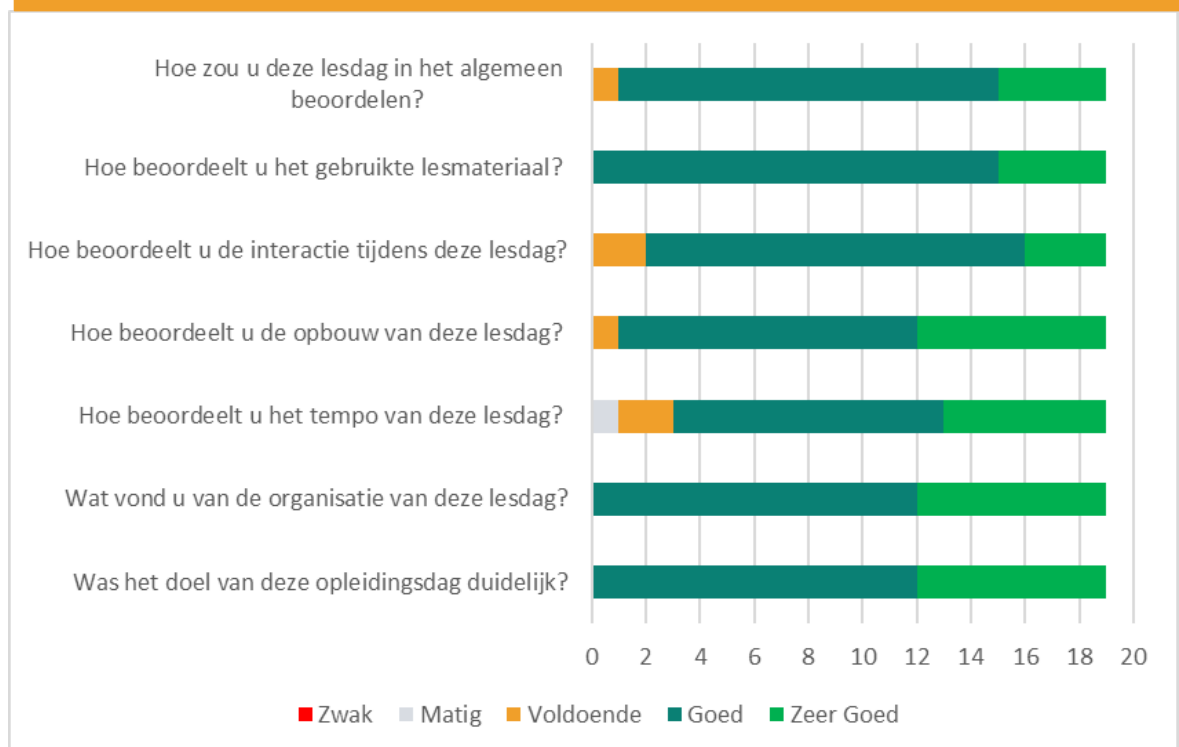
Wat	<p>Vanwege het succes van de opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen' en het groot aantal geïnteresseerde zorgverleners, organiseert het EVV een zesde editie in 2023. De opleiding heeft als doel de deelnemers kennis en vaardigheden omtrent val- en fractuurpreventie bij te brengen zodat zij zich op een kwaliteitsvolle wijze kunnen engageren om valpreventie in de praktijk te implementeren; eveneens patiënten en collega's inspireren om met deze problematiek actief aan de slag te gaan. Daarnaast heeft de opleiding als doel het Expertennetwerk Valpreventie uit te breiden. De opleiding duurt 4 dagen, verspreid over ongeveer 9 maanden, en bestaat uit een truncus communis, aangevuld met verschillende praktijkmodules waarbij deelnemers kunnen aansluiten op basis van hun discipline en interesse. Voor het verzorgen van de lessen doet het EVV gedeeltelijk beroep op externe lesgevers. Deelnemers ontvangen na de opleiding (en na een geslaagde eindopdracht) een getuigschrift.</p> <p>Het EVV zal in het kader van deze opleiding de volgende acties ondernemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afronding editie 2022 (evaluatie, getuigschrift opsturen...) - Organisatie editie 2023 (update inhoud en bijhorende presentaties, uitwerking lesdagen en bijhorende opdrachten, administratieve taken, updaten van evaluatieformulieren...) - Promotie voeren editie 2024 - Start organisatie editie 2024
Doelgroep	Professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers...)
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, PvhS en andere experts
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Het EVV voorziet een meerdaagse opleiding (4 dagen), gegeven door interne en externe experts. - Bijsturen en aanpassen van opleidingsdagen in functie van feedback van deelnemers editie 2022 (evaluatie). - Promotie en communicatie verloopt via website, sociale media en e-mail.
Wanneer	<p>Data kunnen wijzigen i.f.v. beschikbaarheid van lesgevers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dag 1: 21 maart 2023 (online) - Dag 2: 6 juni 2023 - Dag 3: 17 oktober 2023 - Dag 4: 5 december 2023 <p>Afhankelijk van de maatregelen inzake COVID-19 kan ervoor geopteerd worden om lesdagen online te laten doorgaan.</p>
Evaluatiecriteria	2,3,4,5,6
Indicatoren	2,3,4,5,7,8,9

RESULTATEN

- **Opleidingseditie 2023:**

- Voorbereiding:
 - De opleiding 'editie 2022' werd geëvalueerd en aangepast waar nodig. De syllabus en de presentaties werden geüpdatet.
- Lesdag 1: 21/03/2023 (online)
 - Volgende acties werden uitgevoerd voor lesdag 1: update van screencasts, draaiboek, handleidingen (Toledo, Blackboard Collaborate en lesdag 1), aanwezigheidslijst en aanwezigheidsattesten, (online) evaluatieformulier, aanmaken van elektronische leeromgeving en accounts voor deelnemers, communicatie met deelnemers, goedkeuring accreditering Pro-Q-Kine.
 - 48 deelnemers schreven zich in voor de opleiding.
 - 19 deelnemers vulden het evaluatieformulier in. De resultaten worden hieronder weergegeven.

FIGUUR: EVALUATIE LESDAG 1 (21/03/2023)

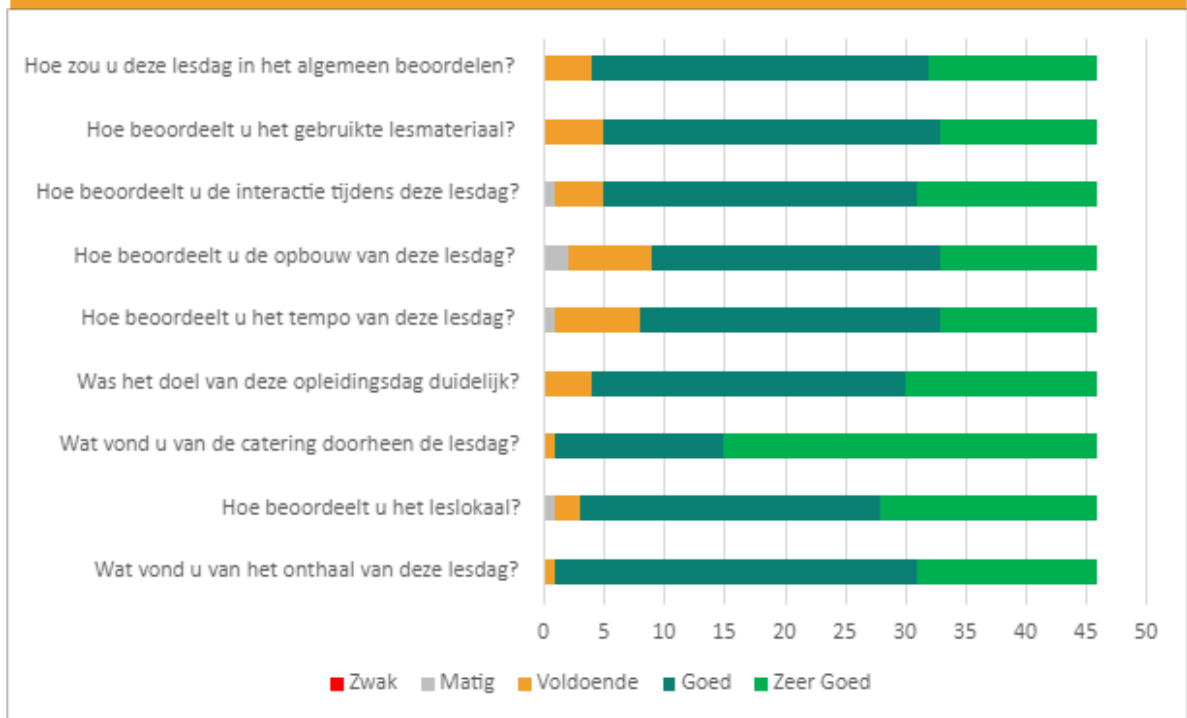

- Lesdag 2: 6/06/2023

- De volgende acties werden uitgevoerd voor lesdag 2: (individuele) dagplanning voor deelnemers en externe sprekers, (geprint) evaluatieformulier, communicatie met deelnemers en sprekers, locatie, catering, aanwezigheidslijsten en attesten, bewegwijzering en onthaalmapjes.

- De tweede lesdag ging op locatie door en 46 deelnemers vulden het evaluatieformulier in. De resultaten worden hieronder weergegeven.

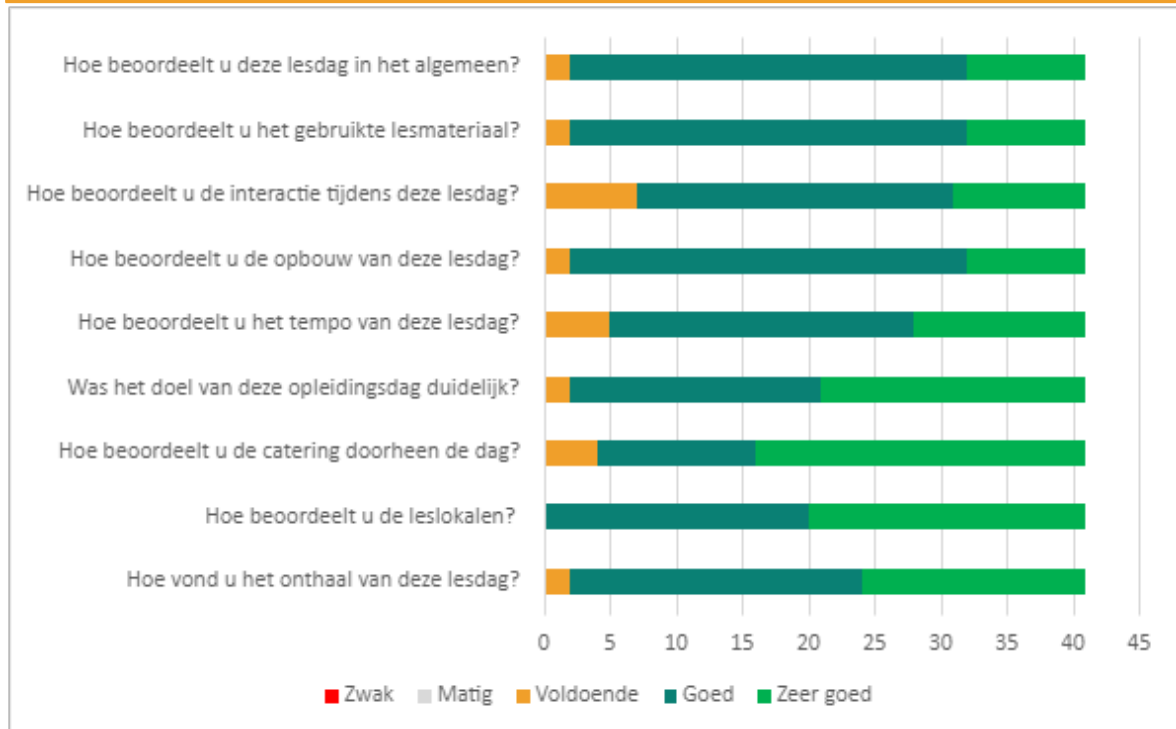
FIGUUR: EVALUATIE LESDAG 2 (06/06/2023)

○ Lesdag 3: 17/10/2023

- De volgende acties werden uitgevoerd voor lesdag 3: (individuele) dagplanning voor deelnemers en externe sprekers, evaluatieformulier, communicatie met deelnemers en sprekers, locatie, catering, aanwezigheidslijsten en attesten, bewegwijzering en onthaalmapjes.
- De derde lesdag ging op locatie door en 41 deelnemers vulden het evaluatieformulier in. De resultaten worden hieronder weergegeven.

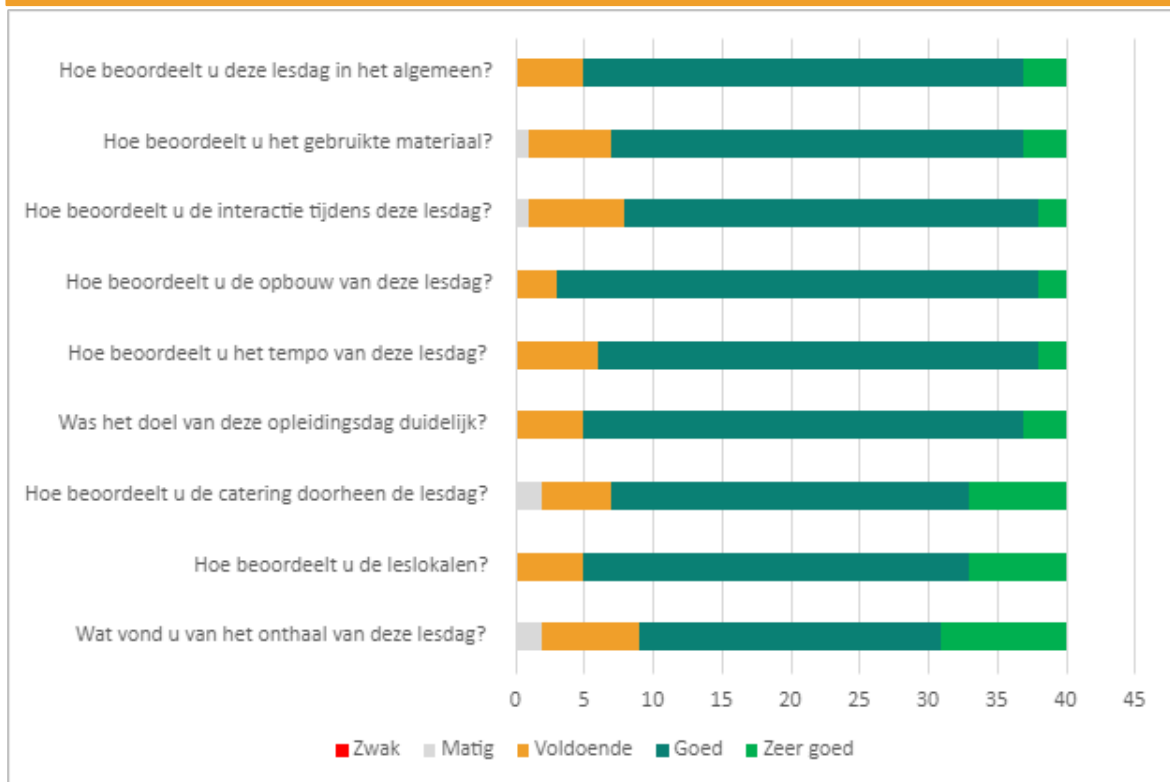
FIGUUR: EVALUATIE LESDAG 3 (17/10/2023)

o Lesdag 4: 05/12/2023

- De volgende acties werden uitgevoerd voor lesdag 4: (individuele) dagplanning voor deelnemers en externe sprekers, evaluatieformulier, communicatie met deelnemers en sprekers, locatie, catering, aanwezigheidslijsten en attesten, bewegwijzering en onthaalmapjes.
- De vierde lesdag ging op locatie door en 40 deelnemers vulden het evaluatieformulier in. De resultaten worden hieronder weergegeven.

FIGUUR: EVALUATIE LESDAG 4 (05/12/2023)

- **Afronding editie 2023:**

- In totaal slaagden 41 deelnemers voor de eerste zit. Dit werd beoordeeld aan de hand van op voorhand opgestelde criteria. Vijf deelnemers kregen een herkansing op de mondelinge presentatie en/of de online kennistest, twee deelnemers gingen op dit aanbod in.
- In totaal ontvingen 43 deelnemers hun getuigschrift.

EXPERTENNETWERK VALPREVENTIE

Wat

Het expertennetwerk bestaat uit een groep van experts die een specifieke en meerdaagse opleiding bij het EVV hebben gevolgd en hiervoor een getuigschrift hebben behaald. Bovendien heeft elke expert binnen dit netwerk zijn eigen expertise (afhankelijk van de door hem/haar gevolgde opleiding) en is deze bereid om kennis en vaardigheden inzake val- en fractuurpreventie te willen verspreiden o.a. door het geven van vormingen en advies of het ondersteunen van de implementatie ervan. De contactgegevens worden opgenomen op de website van het [EVV](#) en de [sociale kaart](#) zodat diverse organisaties en burgers deze experts kunnen contacteren. Daarnaast kunnen de experts onderling informatie uitwisselen en expertise vanuit de praktijk verlenen aan het EVV. Dit expertennetwerk wordt geüpdatet door middel van verplicht te volgen intervisiemomenten, bijscholingen of andere

	voorwaarden, opgesteld en gecommuniceerd aan het expertennetwerk door het EVV.
Doelgroep	Professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers...)
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, PvhS en andere experts
Hoe	<p>Het EVV zal in het kader van het expertennetwerk de volgende acties ondernemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monitoren activiteiten (vormingen en andere initiatieven) Expertennetwerk Valpreventie en updaten in het kader van deelnemersvoorwaarden. - Experts community via online platform beheren voor stimulatie van onderlinge interactie tussen experts en het EVV. - Organisatie intervisiemoment voor Expertennetwerk Valpreventie. - Uitwerken van kleine opdrachten (in de regel korte 'bijscholingsmomentjes') met als doel de experts hun kennis up-to-date te houden, hun motivatie te bevorderen en de interactie binnen het expertennetwerk te verhogen. - Topic 'Expert in de kijker' opnemen in nieuwsbrief met als doel de visibiliteit van experts te verhogen en hun initiatieven inzake val- en fractuurpreventie in de kijker te zetten.
Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> - Intervisiemoment in 2023 - Experts community en expertennetwerk op website: continue opvolging via online platform en website - Opvragen informatie: eenmaal in het voorjaar en eenmaal in het najaar - Uitwerken en opvolgen van beperkt aantal kleine opdrachten doorheen het jaar. - Onderhouden van expertennetwerk op website EVV en sociale kaart: continue opvolging en eind 2023
Evaluatiecriteria	2,3,4,5,6
Indicatoren	2,3,4,5,6,8,9

RESULTATEN

- **Monitoring expertennetwerk:**

- In het begin van het jaar werd het expertennetwerk geëvalueerd volgens de voorwaarden en vereisten voor lidmaatschap (bv. aanwezigheid op intervisie, uitvoeren van drie opdrachten, bezorgen van jaaroverzicht omtrent vormingen en initiatieven). Van de 99 personen die bij de start van 2022 deel uitmaakten van het netwerk, werden 66 experts behouden en 20 geëxcludeerd (wegens afwezigheid op intervisie, onvoldoende opdrachten uitgewerkt, niet bereikbaar voor het EVV). 29 nieuwe experts uit de opleiding 'Expert valpreventie bij

ouderen' en 22 uit de opleiding 'Vlaamse Otago instructeur' vervoegden het netwerk. In totaal maken bij de start van 2023, 118 personen deel uit van het Expertennetwerk Valpreventie, waarvan 26 experten in West-Vlaanderen, 34 experten in Oost-Vlaanderen, 22 in Antwerpen, 25 in Vlaams-Brabant en 11 experten in Limburg.

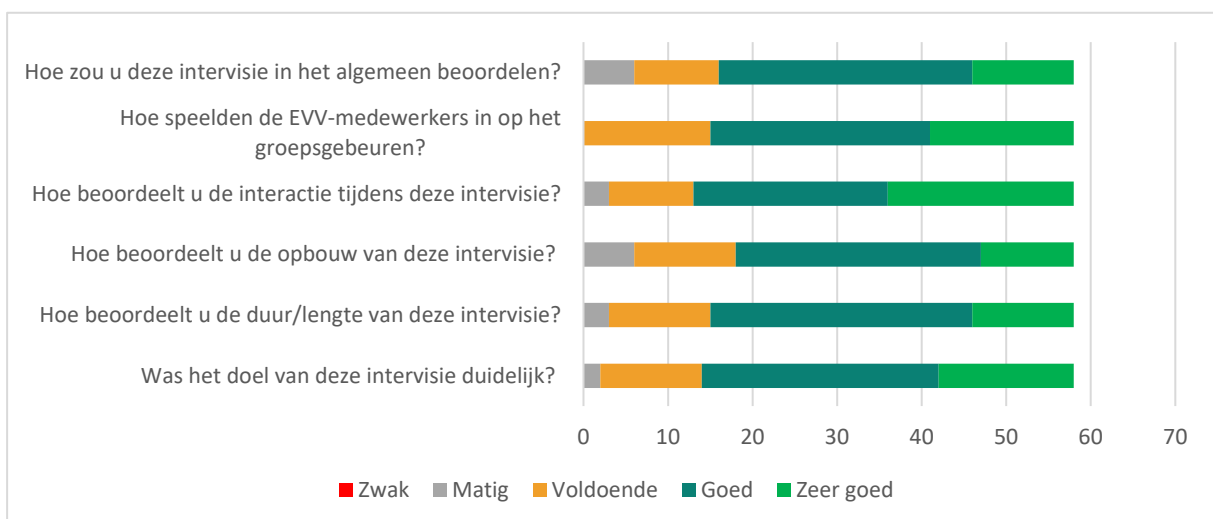
- Hieronder een overzicht van het aantal experten per expertisegebied. Sommige experten maken deel uit van meerdere expertisegebieden.

- De gegevens werden op 07/02/2023 doorgegeven aan het Vlaams Agentschap voor de update van de sociale kaart.
- Om ervoor te zorgen dat externen een eenvoudig overzicht krijgen van de experten valpreventie in Vlaanderen, werd een interactieve kaart op de website geplaatst. Hier staan de contactgegevens van iedere expert weergegeven.
- Een jaarlijks overzicht van het aantal vormen en initiatieven gegeven door het expertennetwerk werd opgevraagd. Zij gaven 131 vormen rond valpreventie, met een bereik van ongeveer 3400 deelnemers. Van deze vormen waren er 47 specifiek gericht op ouderen, 24 op ouderen en mantelzorgers, 41 gericht op zorgverleners en 12 op andere belangrijke doelgroepen zoals vrijwilligers. Daarnaast zetten deze experten nog 198 initiatieven op rond valpreventie waaronder advies rond implementatie en acties rond de Week van de Valpreventie met een bereik van ongeveer 6800 deelnemers. Geen enkel initiatief werd geannuleerd.
- Om de kennis van experten up-to-date te houden en de interactie binnen het netwerk te verhogen, dienen de experten minimum drie opdrachten 'bijscholingsmomentjes' (van de vijf), opgesteld door het EVV, in 2023 uit te werken. De opdrachten waren de volgende:
 - Opdracht 1: Registreren en deelnemen aan de Week van de Valpreventie 2023 – bekendmaking op 03/03/2023. In totaal voerden 49 experten deze opdracht uit.
 - Opdracht 2: Indienen van een initiatief rond val- en fractuurpreventie vanuit de eigen praktijk dat voorgesteld kan worden op de jaarlijkse bijeenkomst met het Expertennetwerk in het najaar 2023 –

bekendmaking op 09/06/2023. In totaal voerden 48 experten deze opdracht uit.

- Opdracht 3: Het opstellen en publiceren van een sociale media bericht rond valpreventie – bekendmaking op 04/09/2023. In totaal voerden 20 experten deze opdracht uit.
- Opdracht 4: Het lezen van het artikel ‘Strategies to implement multifactorial falls prevention interventions in community-dwelling older persons: a systematic review’ van Vandervelde et al. (2023) en het beantwoorden van enkele meerkeuzevragen rond dit artikel – bekendmaking op 04/09/2023. In totaal voerden 44 experten deze opdracht uit.
- Opdracht 5: Het beantwoorden van een vraag in de discussieruimte van het Expertennetwerk Valpreventie – bekendmaking op 25/10/2023. In totaal voerden 20 experten deze opdracht uit.
- Jaarlijkse bijeenkomst van het Expertennetwerk Valpreventie:
 - Op 18/10/2023 en 16/11/2023 ging de bijeenkomst met het Expertennetwerk Valpreventie door. 77 experten namen deel. Deze bijeenkomst stond in het teken van een mini-congres dat door en voor de experten werd ingevuld met initiatieven vanuit de praktijk. 29 experten lichtten een concreet uitgewerkt initiatief toe. Diezelfde dag werd er ook nog op 18/10/2023 een intervisie ingepland met de VL-Otago instructeurs en op 16/11/2023 met de procesbegeleiders in WZC. Ter voorbereiding van deze bijeenkomst, werden volgende acties ondernomen:
 - Opmaak van presentaties, opdrachten en evaluatieformulier.
 - Opmaken en uitsturen van de save-the-date (03/03/2023).
 - Communicatie omtrent intervisie en verdere opvolging.
 - Regeling praktische aspecten: inschrijvingsplatform, opmaak aanwezigheidslijsten -attesten, online evaluatieformulier. 58 deelnemers vulden het evaluatieformulier in. De resultaten worden hieronder weergegeven.

4.2 PRODUCEREN EN TER BESCHIKKING STELLEN VAN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN¹⁰ DIE HOREN BIJ DE ZELF ONTWIKKELDE METHODIEKEN VOOR INTERMEDIARIS EN EINDDOELGROEP

PRODUCEREN VAN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN (PU)

Wat	Het ontwikkelen, versturen en online aanbieden van materialen/ondersteuningsmiddelen die horen bij de EVV-methodieken voor intermediairs en einddoelgroepen: zie 2.2 . Deze materialen kunnen dan worden gedissemineerd (Week van de Valpreventie, advies bij onderwijs...) en geïmplementeerd (procesbegeleiding val- en fractuurpreventie in Vlaamse woonzorgcentra, de multidisciplinaire opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen', de opleiding tot Vlaamse Otago instructeur, BE-EMPOWERed programma...).
Doelgroep	Professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers...) en de algemene bevolking (in het bijzonder 65-plussers, hun mantelzorgers en familie)
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, PvhS, externe partners
Hoe	In functie van de beschikbare budgetten afgestemd op de methodieken en ondersteuningsmiddelen
Wanneer	Afhankelijk van de nood aan bepaalde methodieken en ondersteuningsmiddelen
Evaluatiecriteria	2,3,5,6
Indicatoren	2,3,6,7,8,9

RESULTATEN

- **Uitrol Otago in Vlaanderen:** zie [2.3](#) en [4.3](#)
- **BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting:** zie [2.3](#) en [4.3](#)

¹⁰ Dit omvat zowel materialen alsook diensten.

4.3 INSTAAN VOOR OF BEWAKEN VAN DE KWALITEITSBORGING VAN DE TOEPASSING VAN DE METHODIEKEN

ONDERSTEUNEN EN BEVORDEREN VAN DE IMPLEMENTATIE VAN DE VALPREVENTIEMAATREGELEN IN WZC

Wat	<p>In het kader van het project 'Procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg & Welzijn' zal het EVV volgende acties ondernemen:</p> <ul style="list-style-type: none">- Het EVV promoot het project '<u>Procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg & Welzijn</u>'.- Het werven van procesbegeleiders val- en fractuurpreventie indien bijkomende procesbegeleiders nodig zijn.- Het toewijzen van procesbegeleiders aan woonzorgcentra die aan de voorwaarden voor deelname voldoen.- Indien nodig, het aanbieden van een themaspecifieke opleiding voor de procesbegeleiders waarin de richtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra, het implementatieplan voor implementatie van val- en fractuurpreventie in woonzorgcentra en het draaiboek voor procesbegeleiders worden toegelicht.- Het ter beschikking stellen van <u>de richtlijn</u>, het <u>implementatieplan</u> en de bijhorende tools aan Vlaamse woonzorgcentra en procesbegeleiders.- Het opvolgen van de procesbegeleiding val- en fractuurpreventie binnen de deelnemende woonzorgcentra i.k.v. kwaliteitsbewaking.- Organisatie van een intervisie voor procesbegeleiders val- en fractuurpreventie in samenwerking met het Vlaams Instituut Gezond Leven.- Organisatie van een intervisie voor deelnemende woonzorgcentra in samenwerking met het Vlaams Instituut Gezond Leven.- Het rapporteren omtrent de procesbegeleiding aan het Vlaams Instituut Gezond Leven o.b.v. de gemaakte afspraken omtrent registratie en rapportering in de maandelijkse stuurgroep.
Doelgroep	Vlaamse WZC
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, PvhS, Vlaams Instituut Gezond Leven, stuurgroep procesbegeleiding in woonzorgcentra
Hoe	<ul style="list-style-type: none">- Het EVV zal actief de stuurgroep procesbegeleiding in woonzorgcentra bijwonen- Indien nodig, een thema-specifieke opleiding val- en fractuurpreventie voor procesbegeleiders organiseren- Opvolging van procesbegeleiders val- en fractuurpreventie:<ul style="list-style-type: none">o Algemeen kwartaalverslag voor kwaliteitsbewaking aan Vlaams Instituut Gezond Leveno Telefonische opvolging van de procesbegeleiders- Intervisie voor procesbegeleiders i.s.m. Vlaams Instituut Gezond Leven

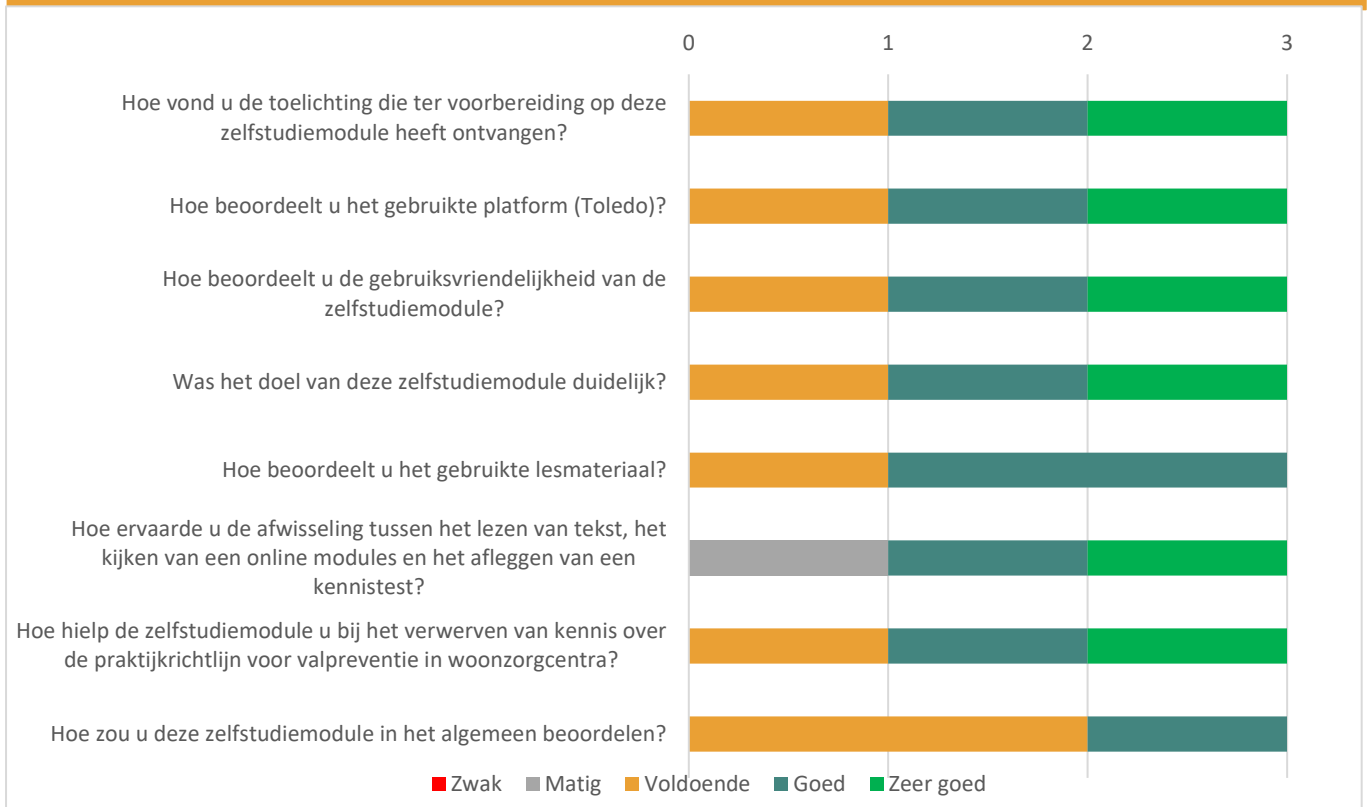
	<ul style="list-style-type: none"> - Intervisie voor deelnemende woonzorgcentra i.s.m. Vlaams Instituut Gezond Leven - Adviesverlening op vraag van woonzorgcentra die met het implementatieplan maar zonder procesbegeleider werken - Telefonische bevraging van 1 tot 2 afgeronde trajecten per jaar - Evaluatie trajecten na 1 jaar
Wanneer	Januari – december 2023
Evaluatiecriteria	1,2,3,4,5,6
Indicatoren	1,2,3,4,5,6,7,8,9

RESULTATEN

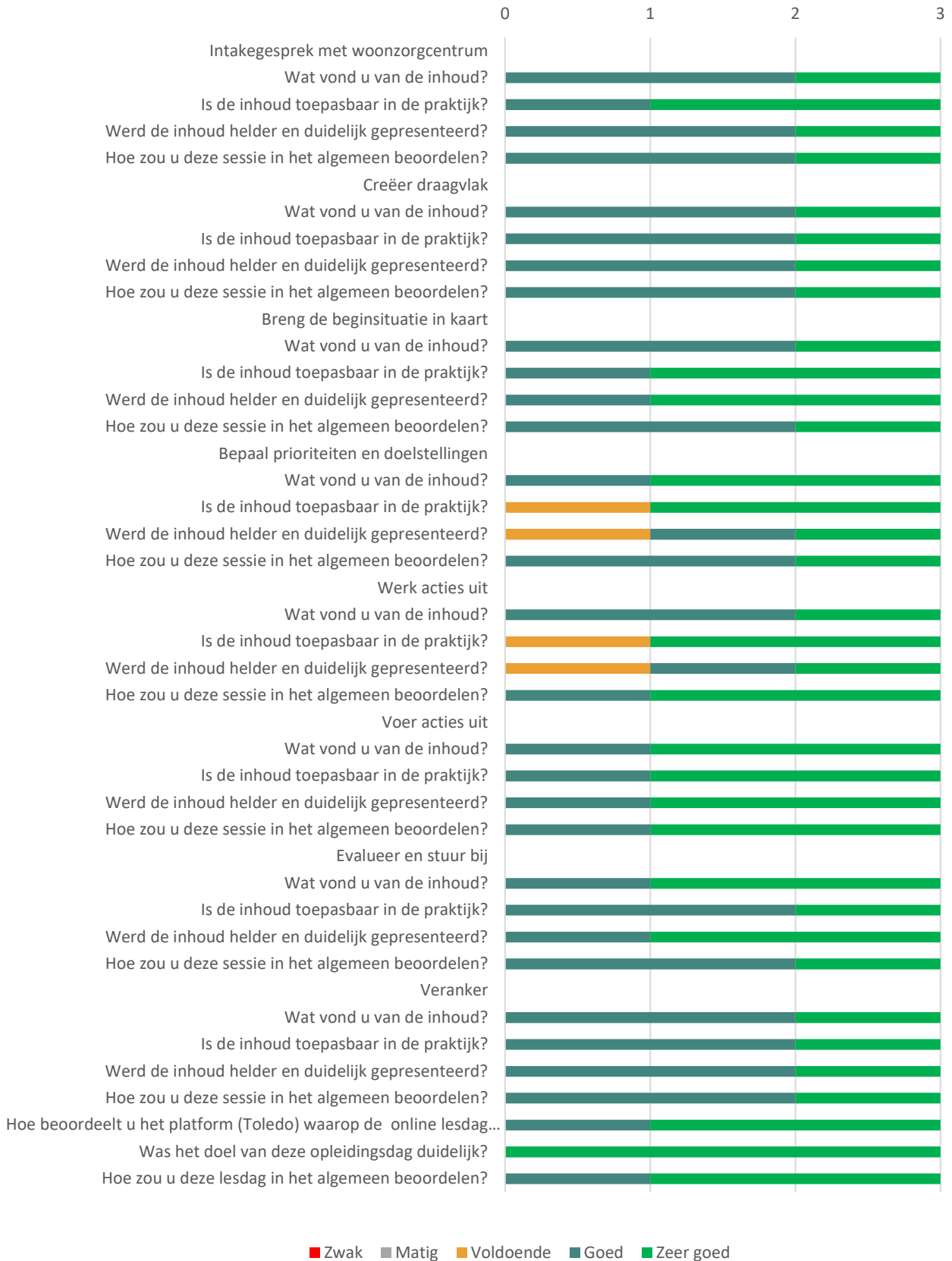
- **Stuurgroep procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg & Welzijn:**
 - 17/02/2023: In deze stuurgroep werd de kwartaaluitbetaling van het vierde kwartaal 2022 en de afgeronde trajecten besproken.
 - 21/04/2023: In deze stuurgroep werd het voortgangsrapport van 2022, de communicatiestrategie en het persmoment van 15/06 besproken.
 - 23/06/2023: In deze stuurgroep werd de gerichte en regionale communicatie, en bevraging van WZC die vroegtijdig stoppen besproken.
 - 20/10/2023: In deze stuurgroep werd het jaarplan van 2024 en stand van zaken besproken van de pilootprojecten.
 - 08/12/2023: In deze stuurgroep werd de gerichte en regionale communicatie opnieuw afgestemd met de zorgkoepels en de Logo's en werd de goedkeuring van ondervoeding in LDC besproken.
- **Overleg met de partnerorganisaties en Gezond Leven:**
 - Op 13/04/2023 vond een bespreking plaats over de organisatie van de intervisie voor de deelnemende WZC.
 - Op 03/08/2023 werd de intervisie van de WZC van oktober 2023 uitgewerkt.
- **Werving procesbegeleiders:**
 - In 2023 beschikte het EVV over 27 procesbegeleiders val- en fractuurpreventie. Van deze groep zijn er 18 actief, 6 staan op non-actief en 3 procesbegeleiders dienen de generieke en/of thema-specifieke opleiding nog te volgen.
 - In kader van de verlenging van het project procesbegeleiding heeft het EVV een nieuwe flyer ontwikkeld voor het werven van nieuwe procesbegeleiders. De wervingsflyer kan [hier](#) worden teruggevonden. Daarnaast maakt het EVV gebruik van een eerder ontwikkelde promotiefilmpje voor het werven van procesbegeleiders. Het promotiefilmpje kan [hier](#) worden teruggevonden.
- **Opleiding procesbegeleiders:**
 - In het kader van het opleiden van procesbegeleiders werden er 2 opleidingscyclussen georganiseerd. De algemene opleiding bestaat uit twee dagen en werd georganiseerd door Gezond Leven. De thema-specifieke opleiding bestaat uit drie dagen (twee dagen zelfstudie en één dag online), en werd georganiseerd door het EVV. De eerste thema-specifieke opleiding werd

aangeboden op de volgende momenten: 27/03/2023, 28/03/2023 en 31/03/2023. In totaal volgden 5 personen deze opleiding. De evaluaties hiervan kan in de drie onderstaande figuren worden teruggevonden.

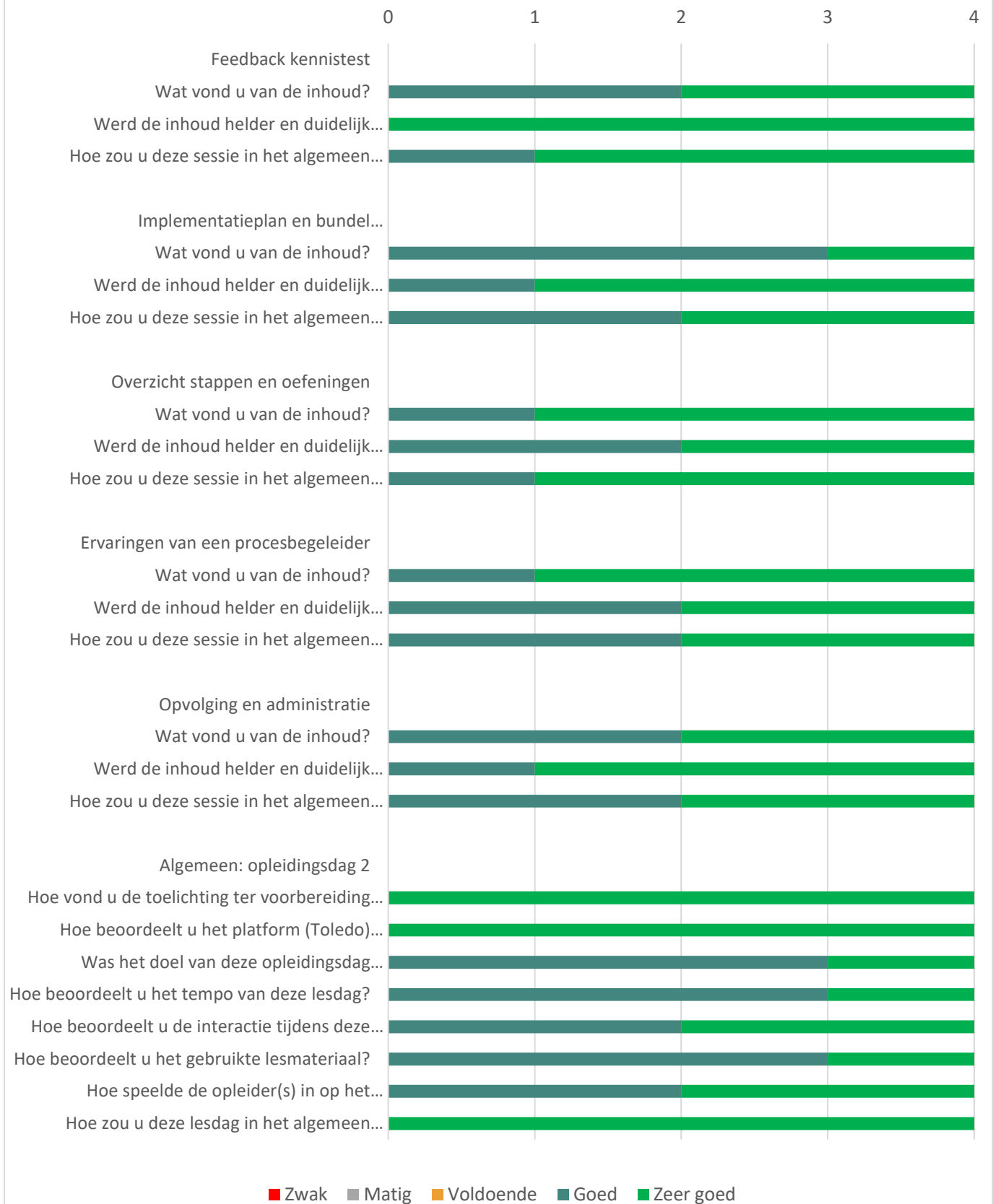
FIGUUR: THEMASPECIFIEKE OPLEIDING: EVALUATIE DAG 1

FIGUUR: THEMASPECIFIEKE OPLEIDING: EVALUATIE DAG 2

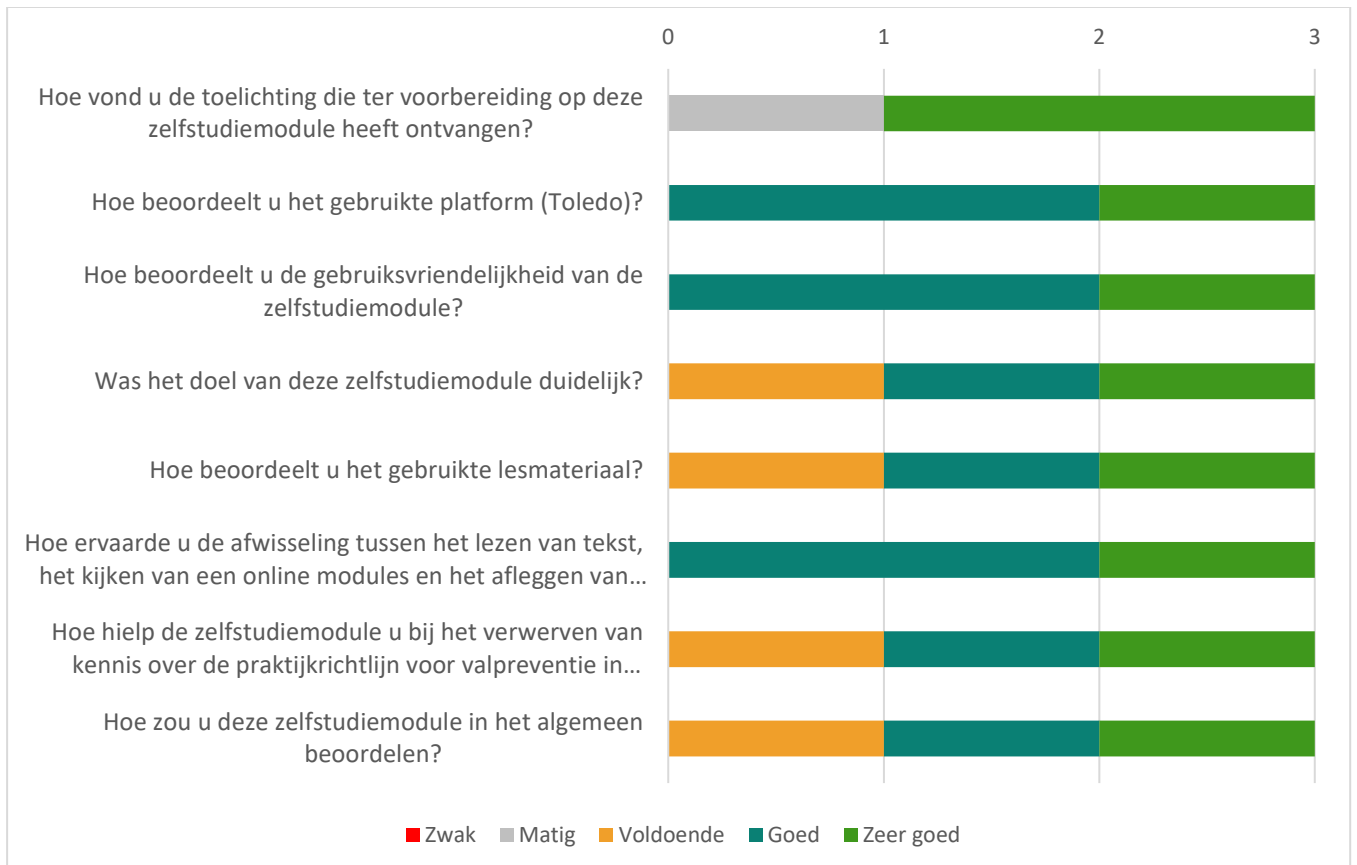

FIGUUR: THEMASPECIEKE OPLEIDING: EVALUATIE DAG 3

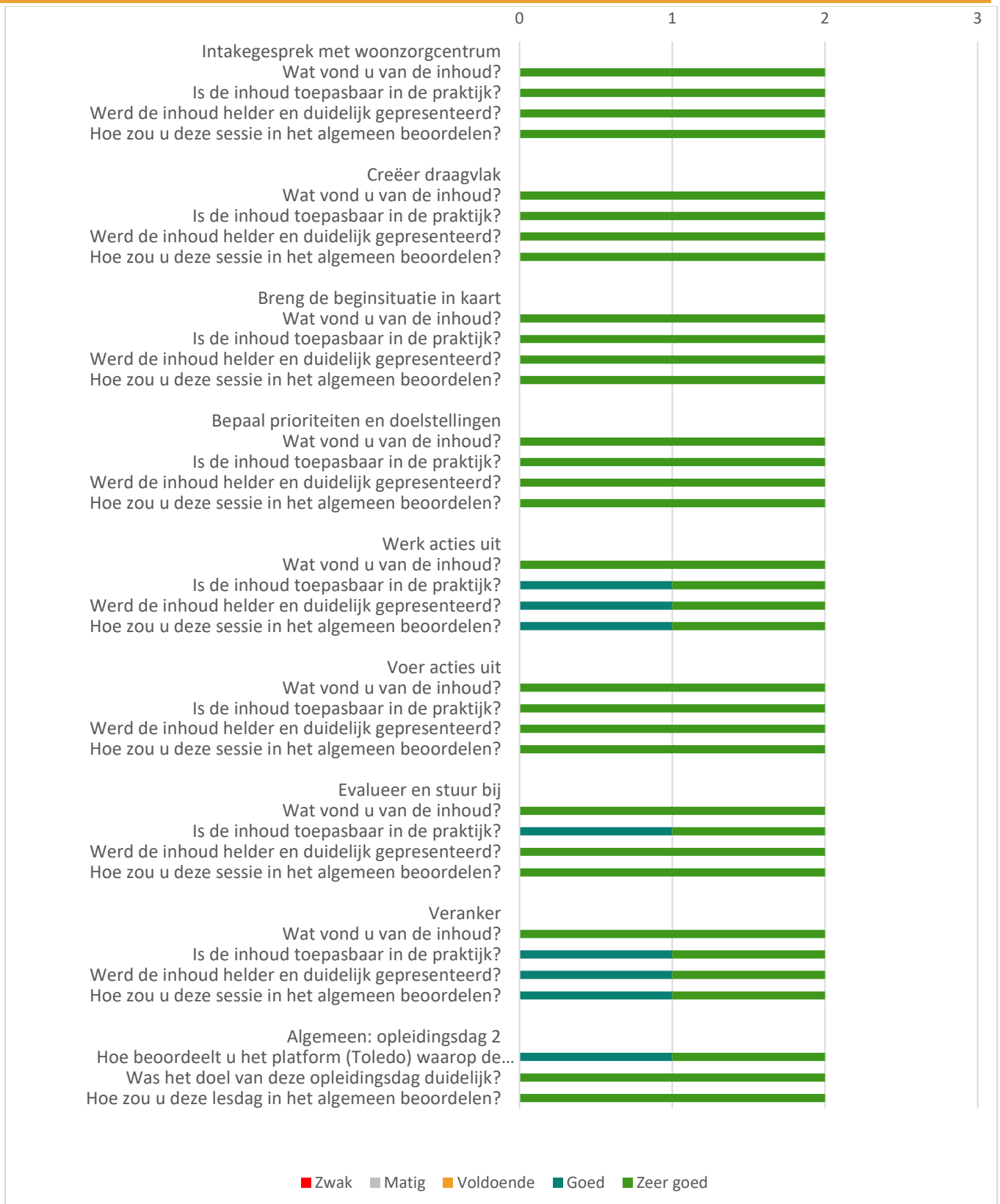

- De tweede thema-specifieke opleiding werd aangeboden op de volgende momenten: 11/12/2023, 12/12/2023 en 14/12/2023 In totaal volgden 3 personen deze opleiding. De evaluaties hiervan kan in de drie onderstaande figuren worden teruggevonden.

FIGUUR: THEMASPECIFIEKE OPLEIDING: EVALUATIE DAG 1

FIGUUR: THEMASPECIEKE OPLEIDING: EVALUATIE DAG 2

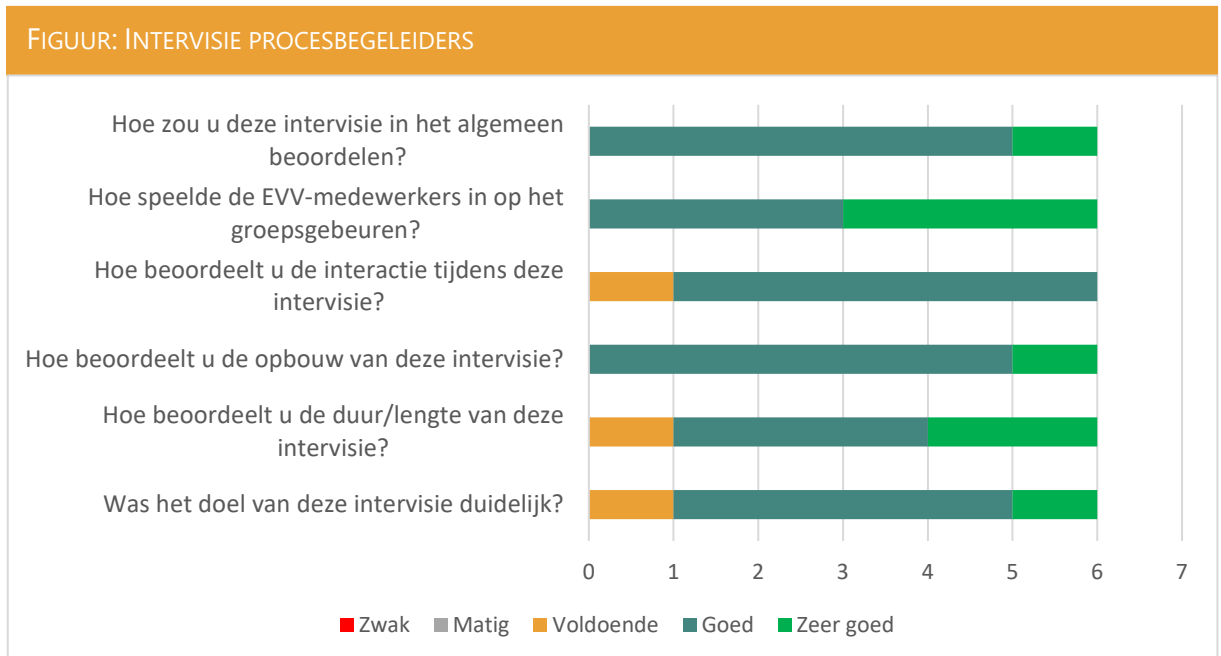

FIGUUR: THEMASPECIFIEKE OPLEIDING: EVALUATIE DAG 3

- **Intervisie voor procesbegeleiders:**

- De eerste intervisie heeft plaatsgevonden op 07/06/2023. In totaal namen er zes procesbegeleiders deel. In deze intervisie werden twee good practices met elkaar gedeeld en werd hun toekomst als procesbegeleiders besproken. De evaluatie van de intervisie kan teruggevonden worden in onderstaande figuur.

- De tweede intervisie heeft plaatsgevonden op 16/11/2023. Deze intervisie gebeurde samen met de intervisie van het expertennetwerk. In totaal namen er 9 procesbegeleiders deel. Tijdens deze intervisie werd er dieper ingegaan op de BelRAI LTCF en werd er samen met de procesbegeleiders nagedacht over de integratie van de nieuwe richtlijn voor woonzorgcentra in het project procesbegeleiding.

- **Procesbegeleiding val- en fractuurpreventie in Vlaamse woonzorgcentra:**

- In 2023 begeleiden 18 procesbegeleiders (van de 27 procesbegeleiders) implementatietrajecten van 69 WZC verspreid over Vlaanderen nl. 10 WZC in de provincie West-Vlaanderen, 21 WZC in de provincie Oost-Vlaanderen, 11 WZC in de provincie Vlaams-Brabant, 14 WZC in de provincie Limburg en 13 WZC in de provincie Antwerpen. In 2023 stonden er 9 WZC on hold, in totaal waren er 28 WZC lopende, 5 trajecten dienen nog op te starten, 2 WZC hebben het traject volledig afgerond (1 WZC in provincie Limburg en 1 WZC in provincie Oost-Vlaanderen) en 25 trajecten zijn vroegtijdig gestopt (waarvan 7 in 2023). De redenen dat voorzieningen stopten in 2023 zijn divers: impact van COVID-19, organisatorische redenen (bv. fusie), niet (meer) kunnen voldoen aan de voorwaarde, stopzetting procesbegeleider... Meer informatie staat in het voortgangsrapport 2023 van project Procesbegeleiding.

- **Ondersteuning procesbegeleiders:**

- Elke drie maanden worden alle actieve procesbegeleiders telefonisch gecontacteerd door een stafmedewerker van het EVV. De verschillende trajecten worden dan uitvoerig doorgesproken. Daarnaast krijgt de procesbegeleider advies van de stafmedewerker van het EVV. Buiten deze telefonische contactmomenten is het EVV elke dag bereikbaar via mail of telefoon.
- **Intervisie woonzorgcentra:**
 - Op 19/10/2023 werd een virtuele intervisie georganiseerd voor de deelnemende woonzorgcentra aan het project Procesbegeleiding. Hieraan namen 6 WZC deel.
- **Persmoment:**
 - Op 15/06/2023 was het EVV op vraag van de stuurgroep aanwezig tijdens het bezoek van minister Crevits aan één van de deelnemende WZC van het thema ondervoeding.

Wat	In 2023 zal het pilootproject BE-EMPOWERed van start gaan. Het ontwikkelde BE-EMPOWERed programma zal geëvalueerd worden in één eerstelijnszone in Vlaanderen. Een inhoudelijk voorstel voor uitbreiding in 3 bijkomende eerstelijnszones - met bijhorende extra financiering - werd uitgewerkt en besproken met het Vlaams Agentschap. Bij goedkeuring door het Vlaams Agentschap zal in 2023 met 4 in plaats van met 1 eerstelijnszone gestart worden cf. het voorstel (zie voorstel hier).
Doelgroep	Professionele zorgverleners in de thuissetting, lokale besturen, beleidsmakers en de algemene bevolking (meer in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico).
Door wie	EVV-voorzitter, stafmedewerkers, PvhS en leden van de stakeholdersgroep
Hoe	<p>Het BE-EMPOWERed programma zal gedurende 1,5 jaar lopen in één eerstelijnszone. Bijkomend worden de resultaten van het pilootproject gedurende 6 maanden geanalyseerd en gerapporteerd. De uitrol van het programma zal starten in eerstelijnszone Schelde en Leie (voorjaar 2023) (zie ook 2.3).</p> <p><i>Wervingsmethode oudere personen voor het groepsprogramma:</i> De eerstelijnszone en lokale besturen zullen bij het doorlopen van het implementatieplan een gericht actieplan voor promotie uitwerken. Om het groepsprogramma breed kenbaar te maken binnen de eerstelijnszone worden de logo's, mutualiteiten, ouderenraad, verenigingen voor ouderen en de zorgraad betrokken. Informatie over het groepsprogramma zal bijvoorbeeld opgenomen worden in het lokaal krantje, op sociale media van de eerstelijnszone en gemeenten, in nieuwsbrieven en er worden flyers voorzien voor zorgverleners en publieke plaatsen.</p> <p>De oudere personen zullen dus op verschillende manieren gerekruteerd worden (bv via betrokkenheid partners van de eerstelijnszone, leden van de werkgroep, oudere personen, huisartsenpraktijken, ouderenraad, thuiszorgorganisaties...). Daarnaast zal in iedere eerstelijnszone bekeken worden hoe de werving geïntegreerd kan worden in bestaande structuren (bv. ziekenhuizen, ambulante settings, huisartsenpraktijken, kinesitherapeuten...).</p> <p>De groepsleider zal de oudere persoon kort telefonisch contacteren om na te gaan of de persoon in aanmerking komt voor het groepsprogramma (zie kenmerken doelgroep). Bijkomend wordt er extra toelichting gegeven over het doel van het programma en de locatie en het tijdstip dat het groepsprogramma doorgaat.</p>

Pilootproject: De evaluatie zal bestaan uit het evalueren van implementatie- en procesuitkomsten. De volgende doelstellingen zullen worden onderzocht in het pilootproject:

- Het beoordelen van de implementatie uitkomsten van het BE-EMPOWERed-programma, zoals: bereik (bv. aantal oudere personen die het groepsprogramma hebben gevolgd, doelgroep oudere personen, aantal zorgverleners die de workshops hebben gevolgd en welke workshops...), fidelity (d.i. de mate dat de interventie wordt uitgevoerd zoals bedoeld), haalbaarheid, aanvaardbaarheid, duurzaamheid, en implementatiekosten (d.i. de kosten voor de implementatie van de interventie, dit is geen kosteneffectiviteitsstudie), billijkheid, mate van gedragsverandering, zelfvertrouwen.
- Het implementatieproces evalueren vanuit het perspectief van oudere personen, professionele zorgverleners, eerstelijnszone, groepsleiders en procesbegeleiders.

Hiervoor zal er gebruik gemaakt worden van zelfevaluatie, (pre – post) vragenlijsten (bv. Likert-schaal), interviews en focusgroepen.

Het EVV zal in het kader van dit pilootproject de volgende acties ondernemen:

- Voortdurende afstemming met zorgverleners en lokale besturen van de eerstelijnszone ‘Schelde en Leie’
- Deelname aan maandelijkse werkgroep valpreventie binnen de eerstelijnszone
- Uitnodigen doelgroep en kenbaar maken BE-EMPOWERed programma en project
- Ontwikkelen van documenten en platform voor gegevensverzameling en opvolging pilootproject
- Opstart en opvolging pilootproject
- Opleiden groepsleiders groepsprogramma ‘Bewust krachtig (be)staan’
- Organiseren intervisie voor groepsleiders
- Telefonische opvolging van de groepsleiders
- Opleiden Experten valpreventie voor het geven van workshops aan zorgverleners
- Evaluatie pilootproject
- Voortdurend bijsturen BE-EMPOWERed programma op basis van nieuwe inzichten

Wanneer	Pilootproject (januari – december 2023)
Evaluatiecriteria	2,4,5,6
Indicatoren	2,5,6,8,9

RESULTATEN

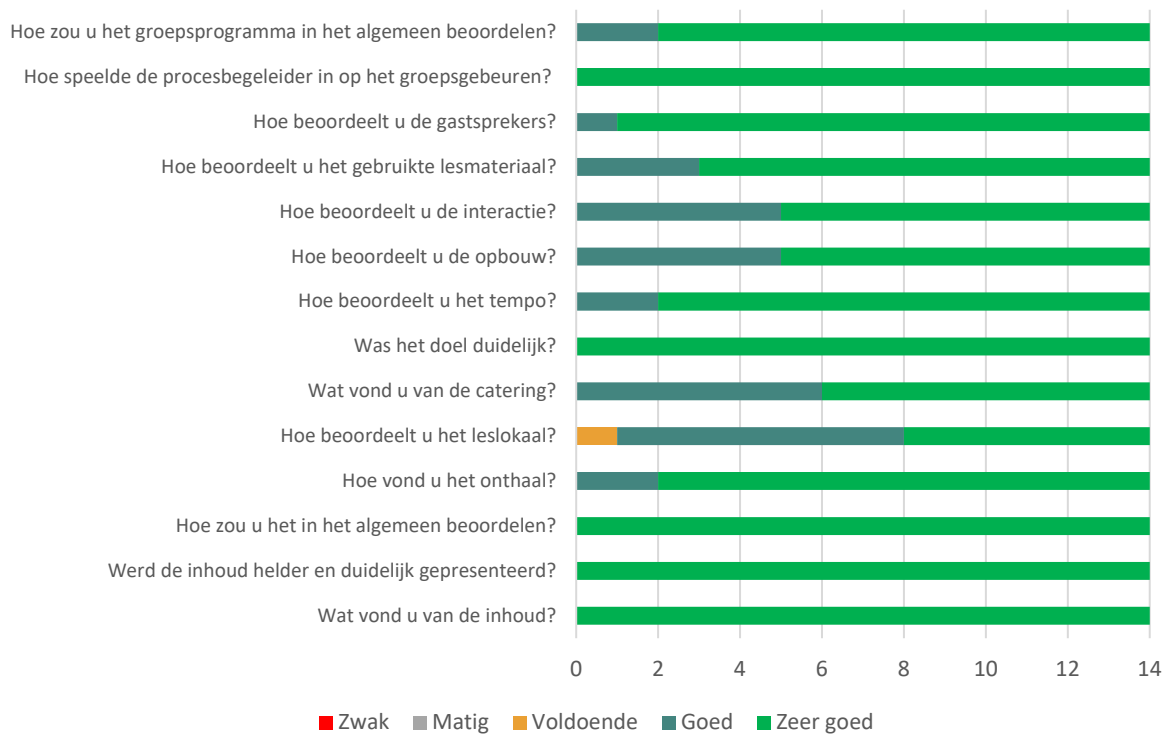
- **BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting:**
 - Sinds 2023 wordt het BE-EMPOWERed programma in vier eerstelijnszones (Schelde en Leie, ZORA, Dender Zuid, Brugge) uitgetest en geëvalueerd, waarvan in drie eerstelijnszone (ZORA, Dender Zuid, Brugge) met behulp van procesbegeleiders. Het project met procesbegeleiders wordt gefinancierd met extra projectfinanciering via het 'Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen voor procesbegeleiding in de thuissetting in kader van het BE-EMPOWERed project' dd. 09/12/2022. Meer informatie over het BE-EMPOWERed pilootproject in de drie eerstelijnszones wordt meegegeven in het apart tussentijdsjaarrapport van maart 2024.
 - Binnen eerstelijnszone Schelde en Leie wordt het BE-EMPOWERed programma uitgerold zonder procesbegeleiders. Dit implementatieproject werd opgenomen in het jaarplan van 2023 en wordt gefinancierd met de middelen van de huidige BHO.
 - **Stuurgroep valpreventie eerstelijnszone Schelde en Leie:** Deze stuurgroep kwam op 19/01/2023, 16/02/2023, 16/05/2023, 29/09/2023 samen. Tijdens deze overlegmomenten werden de promotie en het verloop van de workshops en het groepsprogramma besproken.
 - **Training groepsleiders eerstelijnszone Schelde en Leie:** Op 7/03/2023 en 8/03/2023 werden twee groepsleiders van eerstelijnszone Schelde en Leie opgeleid. De eerste opleidingsdag vond plaats in het Lokaal Dienstencentrum 'Zeventiendorpen' van Deinze en de tweede opleidingsdag vond plaats in het Lokaal Dienstencentrum van Nazareth. Dit zijn ook de twee locaties waar het groepsprogramma voor oudere personen doorgaat. Het is een interactieve opleiding waarin de basisbeginselen van het groepsprogramma 'Bewust krachtig (be)staan' werden toegelicht. Bijkomend werden de 7 sessies en de terugkommomenten besproken. Er werd uitleg gegeven over hoe gastsprekers gecontacteerd en opgeleid kunnen worden. Daarnaast werd er ook aandacht besteed aan de bekendmaking van het programma en werden vaardigheden ingeoefend. De beoordeling van deze training kan in onderstaande figuur teruggevonden worden.

FIGUUR: Evaluatie training tot groepsleider groepsprogramma bewust krachtig (be)staan

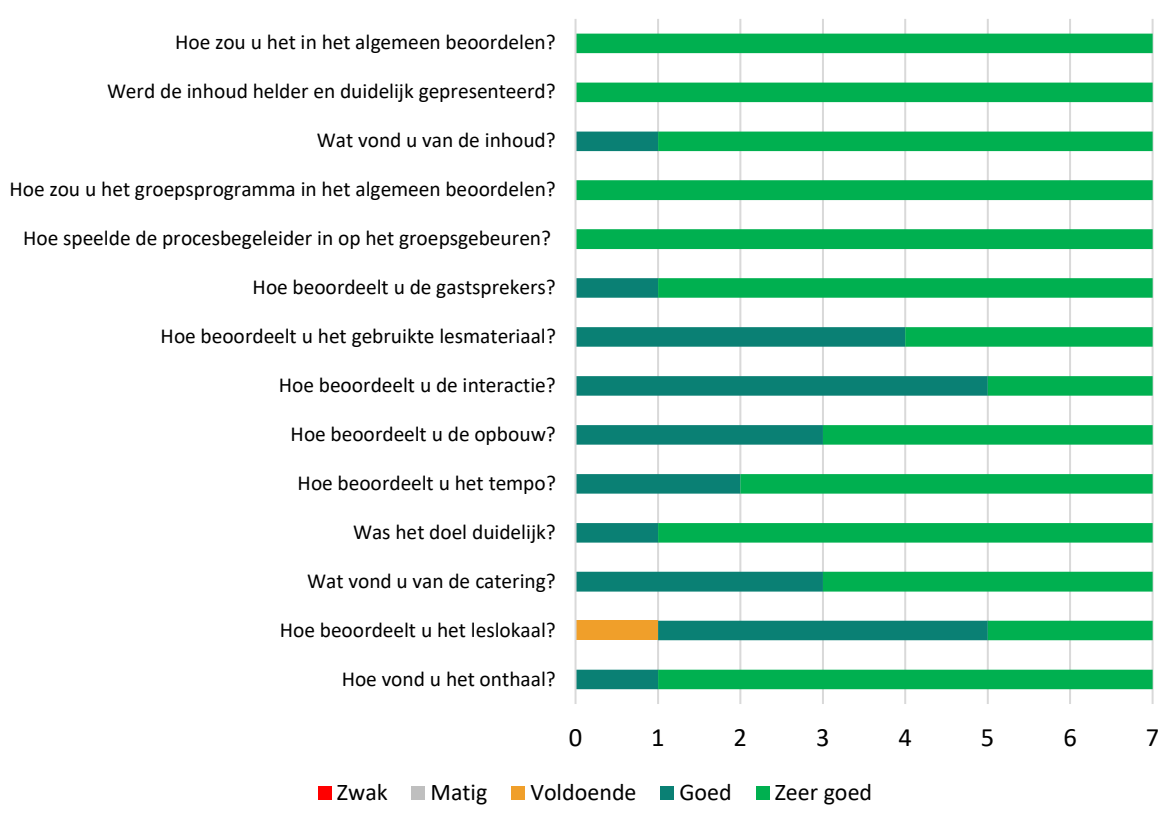

- **Coaching groepsleiders:** De groepsleiders worden op regelmatige basis telefonisch gecontacteerd. Tijdens deze gesprekken worden zij gecoacht in het opzetten en geven van het groepsprogramma. Bijkomend ging een EVV medewerker langs en observeerde één sessie per groepsleider. De groepsleider ontving nadien feedback en tips.
- **Groepsprogramma 'Bewust krachtig (be)staan':**
 Het groepsprogramma werd in april en mei 2023 georganiseerd in een Lokaal Dienstencentrum in Deinze en Nazareth. In Deinze namen er 11 personen deel aan het groepsprogramma en in Nazareth namen er 14 personen deel aan het programma. Het programma werd door de deelnemers over het algemeen goed tot zeer goed geëvalueerd. Op 22/06/2023 werd er samengezeten met beide groepsleiders om het programma te evalueren en bij te sturen.
 Het groepsprogramma werd in het najaar 2023 nog twee keer georganiseerd in Nazareth, met respectievelijk 7 en 6 deelnemers. In Deinze werd het groepsprogramma nog 1 keer georganiseerd met 6 deelnemers. De programma's werden door de deelnemers over het algemeen goed tot zeer goed geëvalueerd. Met de werkgroep valpreventie van eerstelijnszone Schelde & Leie werd er in het najaar sterk ingezet op de promotie van de groepsprogramma's. Men is gaan spreken en flyereren op lokale ouderenraden, evenementen en beurzen.

FIGUUR: Groepsprogramma Nazareth (april-mei 2023)

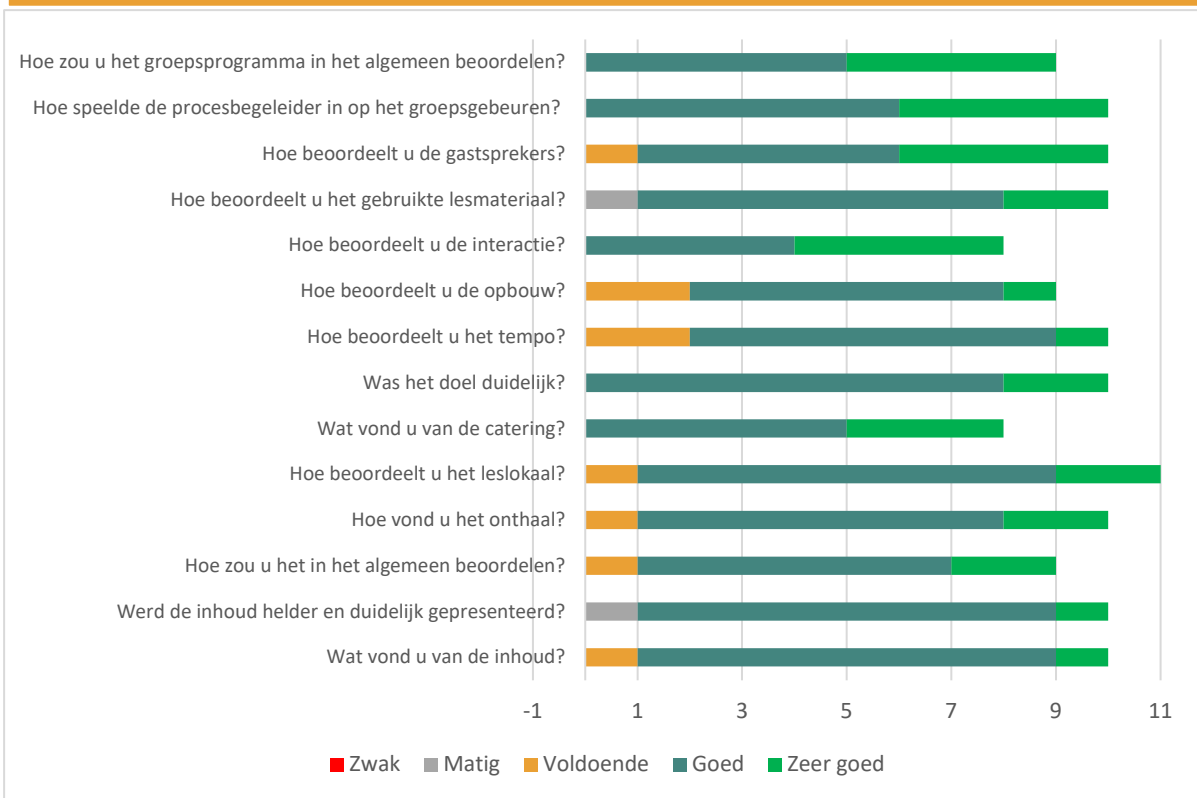
FIGUUR: Groepsprogramma Nazareth (september-oktober 2023)

FIGUUR: Groepsprogramma Nazareth (november-december 2023)

FIGUUR: Groepsprogramma Deinze (april – mei 2023)

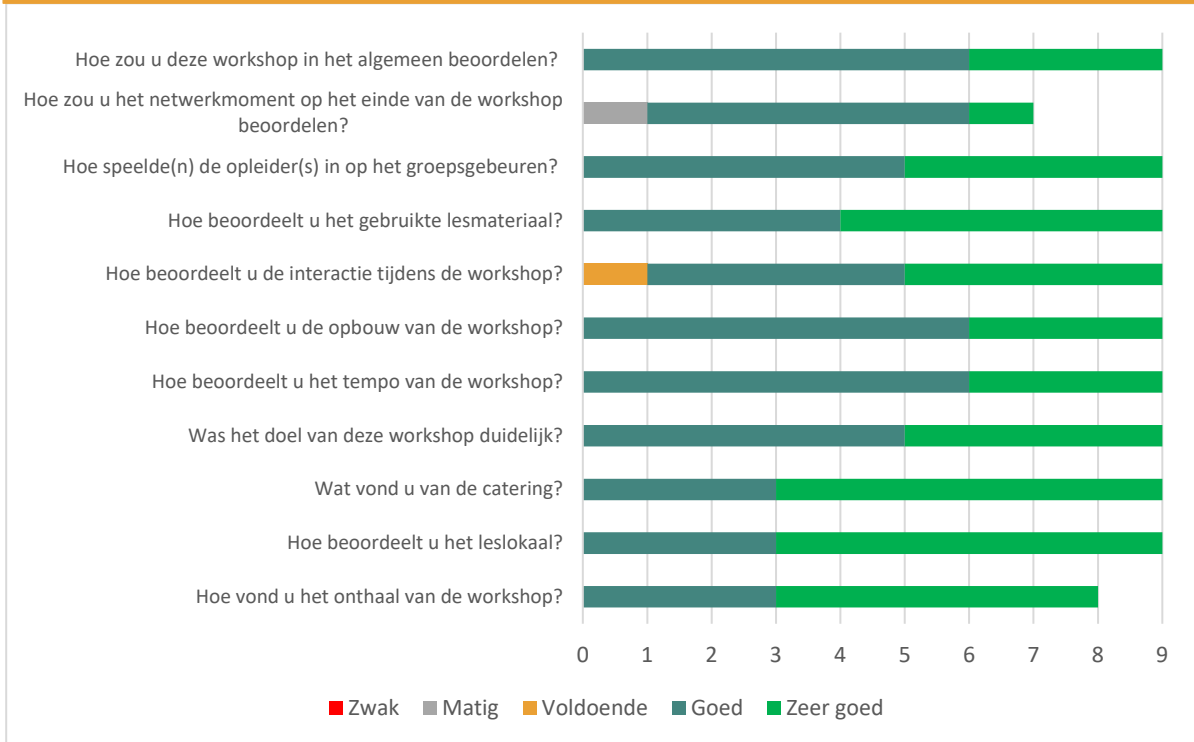
FIGUUR: Groepsprogramma Deinze (september-oktober 2023)

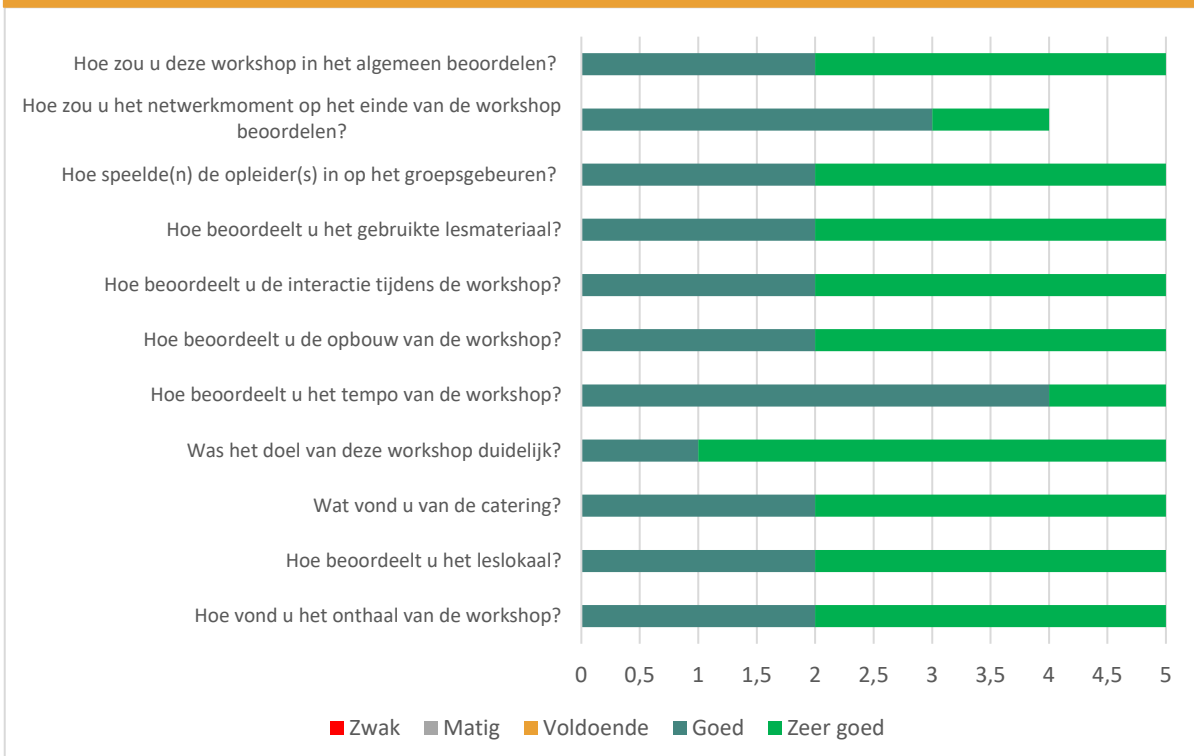
- **Training expert valpreventie:** Op 1/03/2023 werd een expert valpreventie opgeleid tot het geven van de twee workshops voor zorgverleners in kader van het BE-EMPOWERed project. De expert heeft een draaiboek en twee presentaties met sprekerstekst gekregen vanuit het EVV. Bijkomend werden de inhoud en het verloop van de workshops samen met het EVV overlopen en besproken.
- **Workshops voor zorgverleners:** De eerste workshop voor zorgverleners vond plaats op 23/03/2023. Deze workshop ging over de Vlaamse richtlijn valpreventie, terugbetaling en doorverwijzing. Er waren in totaal 9 zorgverleners aanwezig. De tweede workshop rond motiverende gespreksvoering vond plaats op 29/03/2023. Hierop waren 5 personen aanwezig. Over het algemeen werden beide workshops goed tot zeer goed beoordeeld. Na de eerste evaluatie werden beide workshops bijgestuurd. In eerste plaats werd het netwerkingsmoment geïntegreerd in de kennismaking en introductie van de workshops. De expert valpreventie kan zelf beslissen in functie van de doelgroep om de workshops bij te sturen. Op 27/11/2023 en 01/12/2023 werden beide workshops voor een tweede keer georganiseerd in eerstelijnszone Schelde & Leie. Op beide workshops waren er 6 zorgverleners aanwezig. De deelnemers beoordeelden de workshops goed tot zeer goed. Samen met eerstelijnszone Schelde & Leie en VIVEL wordt er bekeken hoe de workshops duurzaam verankerd kan worden. Op 18/11/2023 en 15/11/2023 vonden er verkennende gesprekken plaats rond de inkanteling van de workshops in een pilootproject van VIVEL, Bewegen Op Verwijzing en

Halt2Diabetes. Gezien BE-EMPOWERed nog in een pilootfase zit, zal deze samenwerking in 2024 verder geëxplodeerd worden.

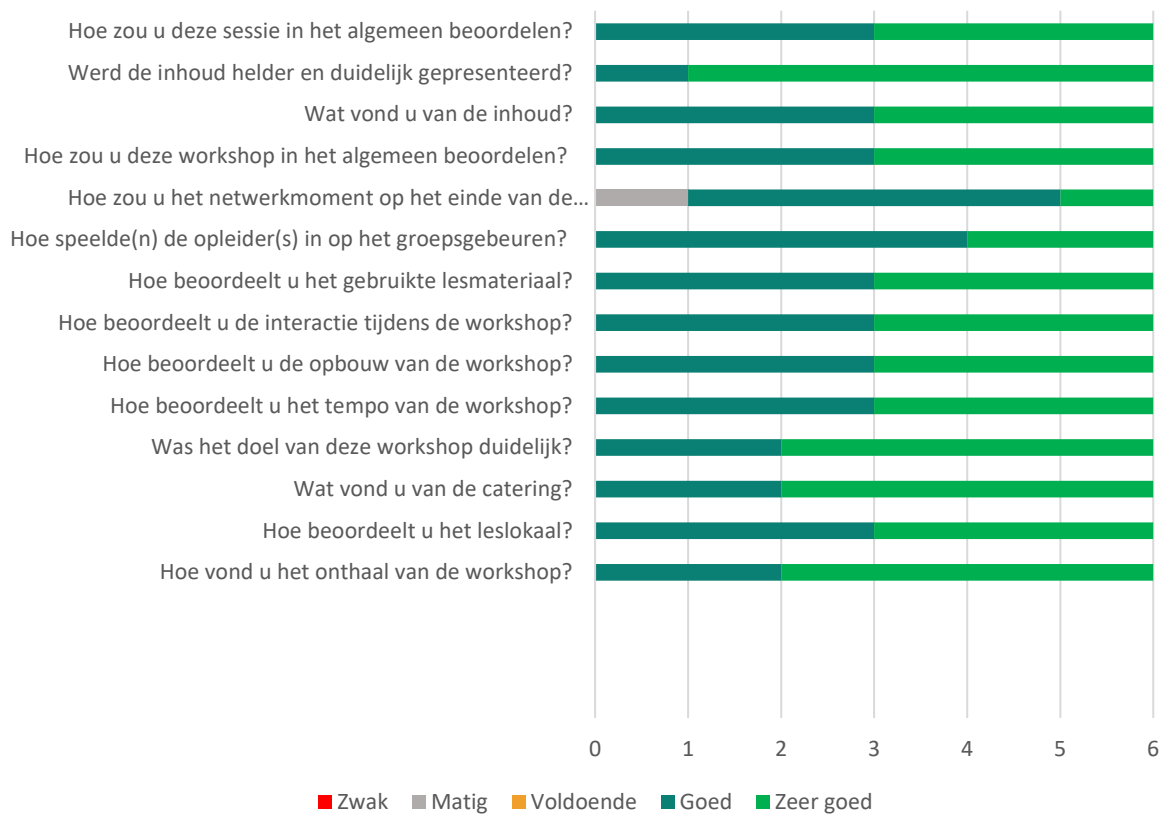
Figuur: Evaluatie workshop multifactoriële valpreventie interventies (maart 2023)

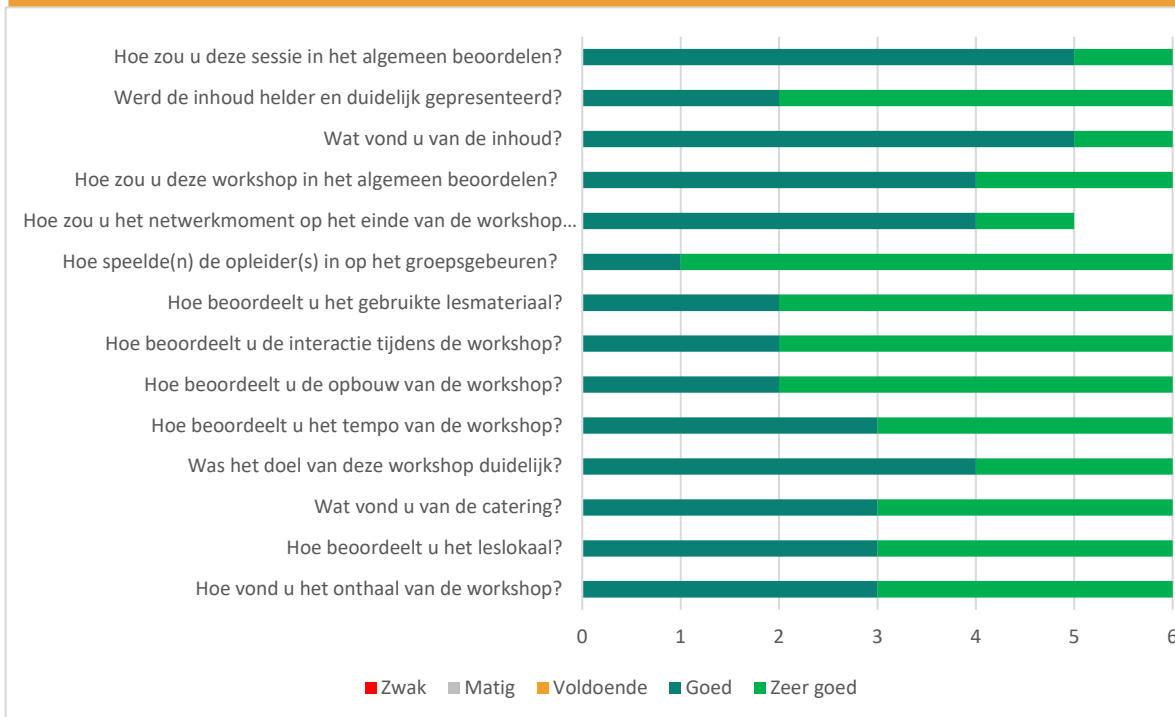
Figuur: Evaluatie workshop motiverende gespreksvoering (maart 2023)

Figuur: Evaluatie workshop multifactoriële valpreventie interventies (november 2023)

Figuur: Evaluatie workshop motiverende gespreksvoering (december 2023)

- **REDCap:** De gegevensverzameling en opvolging van het pilootproject gebeurt via het platform REDCap. Dit platform is in 2023 ontwikkeld en wordt continu opgevolgd.

Wat

Opleiding tot Vlaamse Otago instructeur

In het kader van de uitrol van het Vlaamse Otago oefenprogramma, zal het EVV in 2023, minstens één opleiding (bij voorkeur twee opleidingen) voor de Vlaamse Otago instructeur organiseren. De opleiding heeft als doel professionele zorgverleners en/of paramedici met ervaring of interesse in beweging (bewegingswetenschappers, leerkrachten lichamelijke opvoeding, ergotherapeuten, (revalidatie)verpleegkundigen...) op te leiden tot het instrueren en begeleiden van het Vlaamse Otago oefenprogramma aan thuiswonende ouderen (al dan niet in de vorm van groepssessies), zodat zij zich op een kwaliteitsvolle wijze kunnen engageren om het oefenprogramma in de eigen praktijk en/of daarbuiten te implementeren. De opgeleide instructeurs krijgen de mogelijkheid toe te treden tot het Vlaamse Otago netwerk en dragen op die manier bij tot verdere bekendmaking van het programma. Hun input zal ook verzameld worden om de implementatie van het programma in Vlaanderen te bevorderen. Voor het verzorgen van de lessen van de opleiding, doet het EVV (gedeeltelijk) beroep op de Vlaamse Otago hoofddocenten, die werken in opdracht van het EVV. Het EVV zal in het kader van deze opleiding de volgende acties ondernemen:

- Afronding opleidingsedities 2022 (evaluatie, update van Vlaams Otago netwerk)
- Organisatie opleidingsedities 2023 (evaluatie en update inhoud en bijhorende presentaties, administratieve taken, regeling praktische zaken, afspraken met hoofddocenten...)
- Promotie voeren editie 2024

Omscholingsmodule

De in 2022 ontwikkelde omscholingsmodule voor Otago instructeurs die in het verleden de opleiding tot Otago instructeur in het buitenland hebben gevolgd (bv. bij VeiligheidNL of Later Life Training), zal in 2023 georganiseerd worden. Geïnteresseerde kandidaten krijgen door deel te nemen aan deze module, de kans om zich om te scholen tot Vlaamse Otago instructeur en toe te treden tot het Vlaamse Otago netwerk.

Vlaams Otago netwerk

Het Vlaams Otago netwerk wordt geüpdatet in kader van de nieuw opgeleide Vlaamse Otago instructeurs die bereid zijn deel uit te maken van dit netwerk. De contactgegevens worden opgenomen op de website van het EVV en de sociale kaart zodat diverse organisaties en burgers deze instructeurs kunnen contacteren (zie Expertennetwerk Valpreventie). Instructeurs kunnen onderling informatie uitwisselen en expertise vanuit de praktijk verlenen. Daarnaast zal het Vlaams Otago netwerk samen met het EVV de ervaren belemmerende en bevorderende

factoren met betrekking tot het oefenprogramma in kaart brengen en ervaringen delen via een intervisiemoment.

Bevorderende en belemmerende factoren in kaart brengen

Om de Vlaamse Otago methodiek te kunnen evalueren en bij te sturen, is het belangrijk om beleidsrelevante informatie te bevragen en te verzamelen bij de deelnemers en de instructeurs. Instructeurs die deel uitmaken van het Vlaams Otago netwerk, zullen via een gedeelde Sharepoint specifieke standaardformulieren, (zoals intakeformulier, tussentijds gespreksformulier, eindgespreksformulier en testformulier) ingevuld maar anoniem, uploaden en delen met het EVV. Het EVV zal op die manier kunnen achterhalen wat het profiel, motivatie, mentale en fysieke gezondheid... van de gemiddelde deelnemer is en het Vlaamse Otago oefenprogramma beter kunnen promoten in Vlaanderen. Aanvullend op deze informatie zal het EVV nog enkele interviews afnemen met oudere personen die het ganse traject hebben afgelegd om hun ervaringen rond het oefenprogramma te achterhalen.

Daarnaast zal het EVV de bevindingen vanuit het stakeholdersoverleg met verschillende organisaties en disciplines (waaronder het Vlaams Instituut Gezond Leven, AXXON, VIVEL, VVSG, WGK-Vlaanderen) dat eind 2022 doorging, verzamelen. Het overleg had als doel meer inzicht te krijgen in de context, de mogelijkheden, knelpunten en ervaringen van zorgverleners en beleidsmakers omtrent de uitrol van een beweegprogramma. Op basis van de bevindingen en ervaringen die uit dit overleg naar voor kwamen, zullen concrete acties opgesteld worden om de implementatie van het programma te bevorderen. Deze acties zullen volgens prioriteit en haalbaarheid ondernomen worden (in 2023 en volgende jaren (bijvoorbeeld: inzetten op bekendmaking van het oefenprogramma, mogelijkheden bekijken voor tegemoetkoming...)).

Doelgroep	Professionele zorgverleners in de thuissetting, beleidsmakers en de algemene bevolking (meer in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico).
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, PvhS
Hoe	<ul style="list-style-type: none">- Het EVV voorziet minstens 1x (bij voorkeur 2) een meerdaagse opleiding (2,5 dagen), (administratieve taken, regeling praktische zaken zoals catering, opstellen evaluatieformulieren, aanwezigheidsattesten, accreditering...)- Evaluatie van deze meerdaagse opleiding, in samenspraak met Vlaamse Otago hoofddocenten- Het EVV organiseert 1x een omscholingsmodule om Otago instructeurs die in het buitenland de opleiding volgden, om te scholen tot Vlaamse Otago instructeur.- Updaten en onderhouden van een Vlaamse Otago netwerk voor onderlinge communicatie tussen VL-Otago instructeurs, VL-Otago hoofddocenten en EVV- Intervisie met Vlaams Otago netwerk

	<ul style="list-style-type: none"> - Opvragen van standaardformulieren bij Vlaams Otago netwerk, aangevuld met enkele interviews met deelnemers aan het oefenprogramma, om beleidsrelevante informatie te verzamelen. - Oplijsting maken van bevorderende en belemmerende factoren met betrekking tot de implementatie van het Vlaams Otago oefenprogramma op basis van input van deelnemers, instructeurs en stakeholdersgroep.
Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> - Opleidingen: voor- en najaar 2023 - Omscholingsmodule: voorjaar 2023 - Vlaamse Otago netwerk: continue opvolging - Intervisie: najaar 2023 - Bevorderende en belemmerende factoren in kaart brengen: najaar 2023
Evaluatiecriteria	2,3,4,5,6
Indicatoren	2,3,4,5,7,8,9

RESULTATEN

- **Opleiding tot Vlaamse Otago instructeur:**
 - Op 09/05/2023 werden de VL-Otago opleidingen voor het najaar bekendgemaakt via het Expertennetwerk Valpreventie, partners, nieuwsbrief en sociale media. Accreditering voor deze opleiding via Pro-Q-Kine werd op 29/06/2023 aangevraagd en vervolgens ook goedgekeurd.
 - In totaal gingen drie opleidingen tot VL-Otago instructeur door. De eerste opleiding ging door op 26/09/2023, 10/10/2023 en 24/10/2023 in Leuven. De tweede opleiding ging door op 9/10/2023, 23/10/2023 en 6/11/2023 in Gent. De derde opleiding ging door op 6/11/2023, 20/11/2023 en 4/12/2023 in Leuven. In totaal werden 23 professionele zorgverleners tijdens de 2.5-daagse training, in 2023 opgeleid tot Vlaams Otago instructeur. Onderstaande figuren geven een overzicht van de evaluatie per lesdag voor de opleidingen in 2023. In totaal (afgelopen jaren) werden 72 personen opgeleid tot Vlaams Otago instructeur.

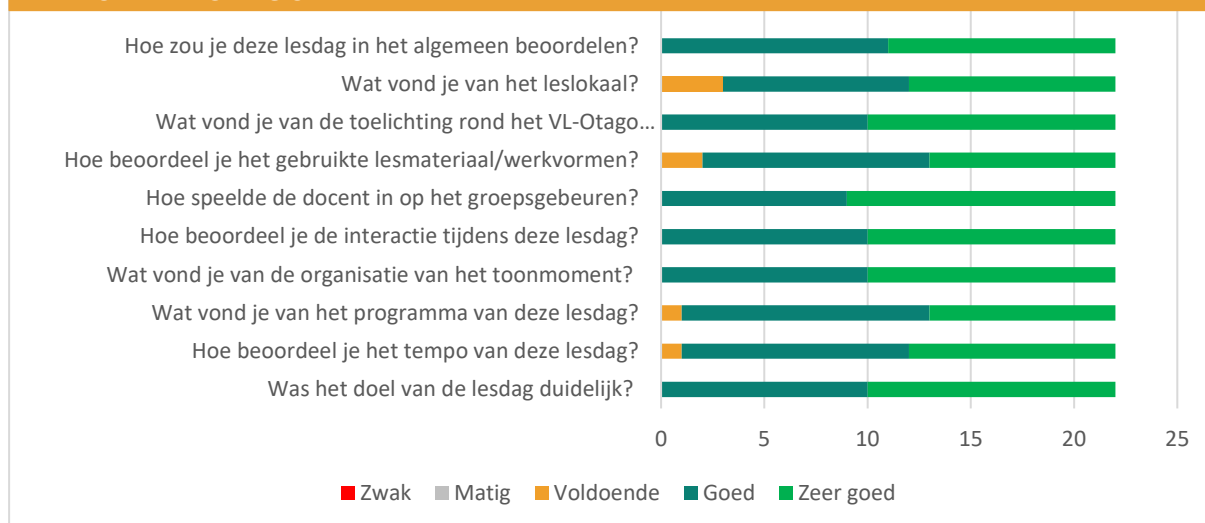
EVALUATIE LESDAG 1

EVALUATIE LESDAG 2

EVALUATIE LESDAG 3

- **Themagroep:**

- Op 03/05/2023 vond een overleg plaats met de themagroep. De stand van zaken werd besproken en het ontwikkelde promotiemateriaal werd voorgesteld. In het kader van de verdere disseminatie en implementatie van het oefenprogramma, werd besproken welke strategie gehanteerd kan worden om het kostenplaatje m.b.t. het oefenprogramma te drukken. De focus zal in eerste instantie liggen bij de implementatie van het programma bij kinesitherapeuten, waar de huisartsen een cruciale spelen in het kader van terugbetaling. Daarnaast kwam ook aan bod welke acties het EVV kan ondernemen voor de andere disciplines.
- Van 12/06/2023-14/06/2023 volgde Sofie Sevenants de opleiding tot Otago hoofddocent bij Later Life Training zodat ook zij toekomstige VL-Otago instructeurs kan opleiden. In totaal zijn er nu vijf Vlaamse Otago hoofddocenten.

- **(Disseminatie en) implementatie:**

- Op 28/04/2023 werd het Vlaams Otago oefenprogramma voorgesteld en gedemonstreerd aan ongeveer 135 oudere personen tijdens het GRAY-event 'Verouderen door de roze bril' van UGent door een Vlaamse Otago hoofddocent.
- Op 06/06/2023 werd het Vlaams Otago oefenprogramma gepresenteerd op de jaarlijkse studiedag Geriatrie (*Vallen en breken: voorkomen en genezen*) van het UZ Leuven.
- Op 12/06/2023 werd het Vlaams Otago oefenprogramma bekend gemaakt bij de commissie Sport en Bewegen van de Vlaamse Ouderenraad.
- Elke instructeur kreeg de mogelijkheid om 5 affiches en 50 flyers te ontvangen als boost om het oefenprogramma bekend te maken in de eigen regio (bv. in eigen praktijk, via huisarts, LDC's, ziekenhuizen...). Op termijn kunnen instructeurs zelf op zoek gaan naar lokale ondersteuning om deze materialen te blijven drukken, bijvoorbeeld via ondersteuning van lokaal beleid, gemeenten, etc. Andere materialen worden uitsluitend digitaal aangeboden.

- Actieve VL-Otago instructeurs kregen de kans om ondersteuning, tips en advies te krijgen van het EVV bij de implementatie van het oefenprogramma in de eigen praktijk. Aangezien de achtergrond van instructeurs varieert, is begeleiding op maat van de instructeur aangewezen. Vanaf september 2023 bood het EVV telefonische ondersteuning en begeleiding aan rond de implementatie van VL-Otago in de eigen praktijk of regio. 16 instructeurs gaven aan (in de toekomst) gebruik te willen maken van dit aanbod. Tot op heden vonden er verschillende telefoongesprekken plaats met vier instructeurs. Zij krijgen tips en advies bij de eigen ervaren knelpunten. Daarnaast is de input van de instructeurs bijzonder verrijkend om het proces verder te evalueren en om een onderbouwde wegwijzer te ontwikkelen voor instructeurs over settings, disciplines en organisaties heen. Dit kan dienen als inspiratie voor andere instructeurs.
- Via bijeenkomsten, bevestigingen en de telefonische gesprekken, tracht het EVV een beeld te krijgen van de verschillende strategieën die instructeurs hanteren om het programma te doen landen in de praktijk. De strategieën en 'good practices' werden tijdens de intervisie in het najaar toegelicht en besproken.
- Op 4/07/2023 vond een overleg plaats tussen het EVV en de CM over hoe we het VL-Otago oefenprogramma best bij mutualiteiten en zorgverzekeraars kunnen promoten om de implementatie en duurzaamheid van het project te bevorderen. Het EVV kreeg via dit kanaal ook de gelegenheid om het project voor te stellen op het 'Vlaams Inter-mutualistisch overleg – Preventie' van 19/10/2023. Hier werd eveneens aangekaart of er mogelijkheden zijn tot terugbetaling voor bepaalde bevolkingsgroepen via de mutualiteiten. Op 20/12/2023 ontvingen we reactie dat de verschillende ziekenfondsen geen ruimte hebben om medewerkers te laten opleiden tot VL-Otago instructeur en dat zij in het jaar 2024 geen middelen kunnen voorzien om in te zetten op VL-Otago. De werkgroep Preventie heeft onze vraag wel doorgespeeld naar het Nationaal Inter-mutualistisch College, maar tot op heden nog geen reactie.
- Op 21/09/2023 vond een overleg plaats met Domus Medica om de rol van de huisarts in het kader van VL-Otago te bespreken. Volgende voornaamste bevindingen kwamen naar boven:
 - Het is belangrijk om te blijven inzetten op het organiseren van de opleiding tot Vlaamse Otago instructeur om het Vlaams Otago netwerk uit te breiden. Hierbij kunnen lokale besturen, ouderenraden, LDC's... aangespoord worden om zorgverleners af te vaardigen om instructeur te worden en nadien VL-Otago aan te bieden in de regio.
 - Het is belangrijk om in te zetten op 'good practices' van regio's waar het VL-Otago programma goed loopt en deze initiatieven in de kijker te zetten. Het ontwikkelen en organiseren van een LOK in die specifieke regio kan zorgen voor meer bekendheid bij de huisartsen in die regio.
- Op 12/10/2023 zat het EVV samen met het Vlaams Instituut Gezond Leven, om de koppeling tussen het VL-Otago oefenprogramma en het project 'Bewegen op verwijzing' te bespreken.

- Het Vlaamse Otago oefenprogramma werd ook geïntegreerd in het implementatieplan van het BE-EMPOWERed pilootproject met als doel het programma op de agenda te zetten van de deelnemende eerstelijnszones.
- **Vlaams Otago netwerk:**
 - Het Vlaams Otago netwerk, werd uitgebreid met nieuw opgeleide instructeurs. Begin 2023 waren 33 van de 49 opgeleide instructeurs lid van het netwerk. Na het volgen van de opleidingen in het najaar van 2023, sloten nog 17 instructeurs aan bij het netwerk. Eind 2023 maken 51 van de 72 opgeleide instructeurs deel uit van het netwerk, waarvan 11 instructeurs in West-Vlaanderen, 16 in Oost-Vlaanderen, 10 in Antwerpen, 8 in Vlaams-Brabant en 6 instructeurs in Limburg. 29/51 instructeurs zijn kinesitherapeuten, 11/51 ergotherapeuten, 2/51 bewegingsdeskundigen en 1/51 verpleegkundige.
 - Om ervoor te zorgen dat externen een overzicht krijgen van de actieve VL-Otago instructeurs in Vlaanderen, werd een interactieve kaart op de website geplaatst. Hier staan de contactgegevens van iedere instructeur weergegeven.
 - Op 01/06/2023 vond de eerste 'online' bijeenkomst plaats met het Vlaams Otago netwerk. 15/33 instructeurs waren hierop aanwezig. Iedereen van het Vlaams Otago netwerk ontving het verslag. Daarnaast werd er bij het netwerk informatie verzameld over wie reeds actief is, hoe ieder VL-Otago organiseert (i.e. bevorderende factoren) en op welke knelpunten ze botsen. Dit werd onder andere ook besproken op deze bijeenkomst. Van 25 instructeurs ontvingen we reactie.
 - Op 18/10/2023 ging de tweede 'fysieke' bijeenkomst door met het Vlaams Otago netwerk. 17/33 instructeurs waren hierop aanwezig. Verschillende 'actieve' instructeurs, kwamen meer verduidelijking geven bij hun aanpak van VL-Otago in de eigen praktijk. Positieve ervaringen en concrete tips werden uitgewisseld en knelpunten rond rekrutering, organisatie, gestandaardiseerde aanpak... werden bediscussieerd. Deze bijeenkomst met intervisie werd door de instructeurs zeer goed onthaald.
 - Het verslag en de opnames van de bijeenkomst werden bezorgd aan het ganse Vlaams Otago netwerk.
 - Op het einde van het jaar 2023 werd bij elke VL-Otago instructeur opnieuw een stand van zaken opgevraagd met betrekking tot hun activiteit als VL-Otago instructeur en hun aanpak bij de implementatie. Van 26 instructeurs ontvingen we reactie.
 - De voornaamste resultaten van de twee bevestigingen (juni en december 2023) worden hieronder weergegeven:
 - We ontvingen in totaal van 31 personen reactie.
 - 16 instructeurs zijn momenteel actief aan de slag met het VL-Otago oefenprogramma, met een bereik van ongeveer 164 oudere personen. 12 instructeurs zijn kinesitherapeut, 3 zijn ergotherapeut en 1 bewegingsdeskundige.
 - 7 instructeurs organiseren VL-Otago in de eigen praktijk,
 - 1 instructeur in een dagcentrum, 1 in een

- wijkgezondheidscentrum, 1 instructeur in een school, 1 in een lokaal dienstencentrum, 2 in een WZC, 2 binnen het ziekenhuis en 1 bij de oudere persoon thuis.
- 12 instructeurs voerden zelf promotie om ouderen te rekruteren, voornamelijk via het geven van voordrachten (bv. seniorenbeurs, LDC, steden en gemeenten), bekendmaking bij huisartsen, OKRA, dagziekenhuizen. Het Vlaams Otago oefenprogramma wordt door deze groep momenteel aangeboden in zelfstandige kiné-praktijken, wijkgezondheidscentra, lokale dienstencentra, ziekenhuizen en WZC.
 - Van deze 16 instructeurs zijn er momenteel 3 instructeurs die VL-Otago volgens het standaardtraject aanbieden (combinatie van individuele sessies en groepsessies). De anderen bieden VL-Otago als groepsessie aan (omdat dit eenvoudiger in te passen is in de eigen praktijk). De voornaamste redenen hiervoor zijn: tijdsgebrek (geen tijd kunnen vrijmaken wegens andere professionele aangelegenheden), rekrutering (onwetendheid of gebrek aan tijd om deelnemers te rekruteren) en het financiële plaatje (onwetendheid over hoe het programma financieel georganiseerd kan worden).
 - Voorlopig hebben 4 actieve instructeurs verschillende intakeformulieren, gespreksformulieren en testformulieren van deelnemers met het EVV gedeeld. In totaal beschikken we voorlopig over data van 35 deelnemers aan het oefenprogramma.
 - De gemiddelde leeftijd voor deelname is 81 jaar.
 - 16% mannelijke deelnemers, 84% vrouwelijke deelnemers.
 - Op basis van de resultaten van de Short Physical Performance Battery, verbeterden 34/35 deelnemers hun spierkracht, evenwicht, gang en mobiliteit.
 - Positieve ervaringen: Meer zelfvertrouwen, sociaal contact, fitter, energiever, actiever en mobieler
 - Moeilijkheden: thuis alleen oefeningen, schrik om te vallen, tijdsintensief
 - Gemiddelde duur van het traject: 12,3 weken
 - 6 instructeurs zijn van plan te starten in 2024, waarvan 3 kinesitherapeuten en 3 ergotherapeuten. Zij zullen allen actief promotie voeren. Het Vlaams Otago oefenprogramma zal

aangeboden worden in lokale dienstencentra, dagcentra of in de eigen kiné-praktijk.

- 9 instructeurs zijn momenteel (nog) niet actief, waarvan 7 pas opgeleide instructeurs.
- De momenteel ervaren knelpunten/moeilijkheden van de instructeurs zijn:
 - 8/31: problemen met de organisatie van VL-Otago in de eigen praktijk (bv. het vinden van een geschikt lokaal, vervoer voor deelnemers).
 - 12/31: tijdsgebrek om VL-Otago op te starten (bv. zelf een te drukke agenda) een factor om VL-Otago niet of niet volgens het standaardtraject uit te voeren.
 - 4/31: kostprijs van het programma (gebrek aan terugbetaling) als een belemmerende factor om het oefenprogramma aan te bieden.
 - 6/31: rekrutering van deelnemers (bv. vinden van geschikte deelnemers en hen warm maken om VL-Otago te volgen)
- Het EVV zal aan de hand van deze resultaten in 2024 verdere acties ondernemen om de implementatie te bevorderen en de knelpunten te verminderen.
- **Omscholingsmodule:** Wegens het beperkt aantal instructeurs (kosten-baten) die de omscholingsmodule van Otago instructeur naar VL-Otago instructeur willen volgen, wordt deze niet georganiseerd.

4.4 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DE ONDERSTEUNING VAN DE IMPLEMENTATIE VAN METHODIEKEN

EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING VAN RESULTAATSGBIED 4

Doel	Op basis van de evaluatiecriteria en de indicatoren zal een jaarlijkse evaluatie gebeuren van dit resultaatsgebied. De evaluatie zal o.a. gebeuren a.d.h.v. het jaarrapport ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid (via bv. CIRRO).
-------------	---

Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen

expertisecentrum@valpreventie.be

www.valpreventie.be

Kapucijnenvoer 7 - bus 7001

3000 LEUVEN

+32 16 32 00 51